

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

20 oktober 2009

WETSONTWERP

**tot wijziging van het Wetboek van
vennootschappen en tot vaststelling van de
modaliteiten van de besloten vennootschap
met beperkte aansprakelijkheid *Starter***

INHOUD

1. Memorie van toelichting	3
2. Voorontwerp	16
3. Advies van de Raad van State	20
4. Wetsontwerp.....	26
5. Bijlage.....	33

Blz.

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

20 octobre 2009

PROJET DE LOI

**modifiant le Code des sociétés
et prévoyant les modalités
de la société privée à responsabilité
limitée *Starter***

SOMMAIRE

1. Exposé des motifs	3
2. Avant-projet	16
3. Avis du Conseil d'État	20
4. Projet de loi	26
5. Annexe	33

Pages

4267

De regering heeft dit wetsontwerp op 20 oktober 2009 ingediend.

De "goedkeuring tot drukken" werd op 20 oktober 2009 door de Kamer ontvangen.

Le gouvernement a déposé ce projet de loi le 20 octobre 2009.

Le "bon à tirer" a été reçu à la Chambre le 20 octobre 2009.

<i>cdH</i>	:	<i>centre démocrate Humaniste</i>
<i>CD&V</i>	:	<i>Christen-Democratisch en Vlaams</i>
<i>Ecolo-Groen!</i>	:	<i>Ecologistes Confédérés pour l'organisation de luttes originales – Groen</i>
<i>FN</i>	:	<i>Front National</i>
<i>LDL</i>	:	<i>Lijst Dedecker</i>
<i>MR</i>	:	<i>Mouvement Réformateur</i>
<i>N-VA</i>	:	<i>Nieuw-Vlaamse Alliantie</i>
<i>Open Vld</i>	:	<i>Open Vlaamse liberalen en democraten</i>
<i>PS</i>	:	<i>Parti Socialiste</i>
<i>sp.a</i>	:	<i>socialistische partij anders</i>
<i>VB</i>	:	<i>Vlaams Belang</i>

Afkoortingen bij de nummering van de publicaties:

<i>DOC 52 0000/000:</i>	<i>Parlementair document van de 52^e zittingsperiode + basisnummer en volgnummer</i>
<i>QRVA:</i>	<i>Schriftelijke Vragen en Antwoorden</i>
<i>CRIV:</i>	<i>Voorlopige versie van het Integraal Verslag (groene kaft)</i>
<i>CRABV:</i>	<i>Beknopt Verslag (blauwe kaft)</i>
<i>CRIV:</i>	<i>Integraal Verslag, met links het definitieve integraal verslag en rechts het vertaald beknopt verslag van de toespraken (met de bijlagen)</i> <i>(PLEN: witte kaft; COM: zalmkleurige kaft)</i>
<i>PLEN:</i>	<i>Plenum</i>
<i>COM:</i>	<i>Commissievergadering</i>
<i>MOT:</i>	<i>Moties tot besluit van interpellaties (beigegekleurig papier)</i>

Abréviations dans la numérotation des publications:

<i>DOC 52 0000/000:</i>	<i>Document parlementaire de la 52e législature, suivi du n° de base et du n° consécutif</i>
<i>QRVA:</i>	<i>Questions et Réponses écrites</i>
<i>CRIV:</i>	<i>Version Provisoire du Compte Rendu intégral (couverture verte)</i>
<i>CRABV:</i>	<i>Compte Rendu Analytique (couverture bleue)</i>
<i>CRIV:</i>	<i>Compte Rendu Intégral, avec, à gauche, le compte rendu intégral et, à droite, le compte rendu analytique traduit des interventions (avec les annexes)</i> <i>(PLEN: couverture blanche; COM: couverture saumon)</i>
<i>PLEN:</i>	<i>Séance plénière</i>
<i>COM:</i>	<i>Réunion de commission</i>
<i>MOT:</i>	<i>Motions déposées en conclusion d'interpellations (papier beige)</i>

Officiële publicaties, uitgegeven door de Kamer van volksvertegenwoordigers

Bestellingen:
Natieplein 2
1008 Brussel
Tel. : 02/ 549 81 60
Fax : 02/549 82 74
www.deKamer.be
e-mail : publicaties@deKamer.be

Publications officielles éditées par la Chambre des représentants

Commandes:
Place de la Nation 2
1008 Bruxelles
Tél. : 02/ 549 81 60
Fax : 02/549 82 74
www.laChambre.be
e-mail : publications@laChambre.be

MEMORIE VAN TOELICHTING

Dit wetsontwerp vindt zijn oorsprong in de vaststelling dat het voor (jonge) ondernemers steeds moeilijker wordt een eigen onderneming op te richten. De kapitaal-inbreng wordt als maar vaker beschouwd als een te hoge drempel om de sprong naar het ondernemerschap te wagen. In tijden van economische crisis, is er noodzaak aan initiatieven die het ondernemerschap aanmoedigen.

Natuurlijk blijft hen nog de onderneming als natuurlijke persoon, die misschien minder kosten en formaliteiten meebrengt dan de oprichting van een vennootschap, maar de risico's zijn wel aanzienlijk.

Men moet daarbij niet alleen aan de ondernemer zelf denken, maar ook aan diens echtgenoot en minderjarige kinderen, want de schulden van de onderneming zijn persoonlijke schulden. De bedrijfsleider staat onbeperkt borg, zowel met zijn eigen als met het gemeenschappelijke vermogen. Een faillissement is vaak een complete ramp die alle leden van het gezin treft. De enige manier waarop een beginnende ondernemer zichzelf en zijn gezin doeltreffend kan beschermen, is door zijn activiteit voort te zetten als vennootschap met beperkte aansprakelijkheid.

Wanneer men de eisen op het vlak van geplaatst en gestort kapitaal bekijkt, stelt men vast dat geen enkele Belgische vennootschapsvorm beantwoordt aan de behoeften van een jonge *Starter* die zijn eerste onderneming opricht.

Vergelijkt men dit met bestaande systemen in andere Europese landen zoals Frankrijk, Duitsland, Nederland of het Verenigd Koninkrijk, dan stelt men vast dat men daar met een verwaarloosbaar minimumkapitaal of zelfs zonder enig reëel kapitaal een vennootschap met beperkte aansprakelijkheid kan oprichten.

Dat heeft tot gevolg dat steeds meer Belgische ondernemingen hun weg naar deze andere landen vinden, waar ze een vennootschap oprichten zonder kapitaal te investeren, waarna ze hun activiteit in België uitoefenen via een Belgisch bijkantoor. Deze techniek wordt door diverse buitenlandse agentschappen gepromoot. Zij bieden een volledig "pakket" aan en zijn bereid alle nodige formaliteiten te vervullen voor het oprichten van een onderneming in het buitenland.

Het vooruitzicht van een aanzienlijke besparing verleidt vele ondernemers, die nadien dan vaststellen dat zij voor de hele levensduur van de vennootschap afhankelijk blijven van buitenlandse agenten.

EXPOSÉ DES MOTIFS

Le présent projet part du constat qu'il devient de plus en plus difficile pour les (jeunes) entrepreneurs de fonder leur propre entreprise. L'apport de capital obligatoire est de plus en plus souvent considéré comme un seuil trop élevé pour oser le saut vers l'entreprenariat. En temps de crise économique, il est nécessaire d'encourager les initiatives qui encouragent l'entreprenariat.

Bien sûr, il leur reste l'entreprise en personne physique, laquelle entraîne peut-être moins de frais et formalités que la constitution d'une société, mais les risques sont considérables.

On ne pense pas seulement à l'entrepreneur, mais aussi à son conjoint et ses enfants mineurs, puisque les dettes de l'entreprise sont des dettes personnelles. Le chef d'entreprise engage tant son patrimoine propre que le patrimoine commun, et ceci sans limitation. En cas de faillite, le désastre est souvent total et affecte tous les membres de la famille. La seule façon efficace de protéger cet entrepreneur débutant, ainsi que sa famille, est de poursuivre son commerce en société à responsabilité limitée.

Quand on examine les exigences en matière de capital souscrit et libéré, on constate qu'aucune des sociétés de droit belge ne répond aux besoins du jeune débutant qui démarre sa première entreprise.

Quand on compare cela aux systèmes existants dans d'autres pays européens, comme la France, l'Allemagne, les Pays-Bas ou le Royaume Uni, on constate que des sociétés à responsabilité limitée peuvent y être constituées avec un capital minimum négligeable, voire même, dans certains cas, sans capital réel.

La conséquence est que de plus en plus d'entreprises belges se tournent vers ces autres pays pour constituer une société sans investir de capital, après quoi ils exercent leur activité en Belgique par le biais d'une succursale belge. Cette technique est promue par diverses agences étrangères qui offrent un "package" complet et proposent de remplir toutes les formalités nécessaires pour constituer une société à l'étranger.

La promesse d'une économie considérable séduit beaucoup d'entrepreneurs, qui se retrouvent par après dépendants de l'intervention d'agents étrangers pour toute la durée de vie de la société. Ces sociétés

Aangezien dergelijke buitenlandse vennootschappen over geen noemenswaardig kapitaal beschikken, hebben Belgische schuldeisers geen enkel verhaal in geval van faillissement.

De noodzaak om een vennootschapsvorm in het leven te roepen waarbij de bedrijfsleider zelf het bedrag kan kiezen van het minimumkapitaal dat vereist is om zijn activiteit aan te vatten, wordt vandaag des te meer gerechtvaardigd door de huidige moeilijkheden in de banksector. De huidige problemen verbonden met het krediet, verhinderen dat ondernemers over genoeg liquide middelen beschikken om het kapitaal nodig voor een bvba samen te krijgen en te storten.

Op basis van deze vaststelling heeft de Ministerraad, door de goedkeuring van het Federaal Plan voor de kmo's op 10 oktober 2008, ingestemd met de oprichting van een nieuwe vennootschapsvorm voor *Starters*.

De toen door de Ministerraad goedgekeurde nota verduidelijkt dat "Dit voorstel wil een antwoord bieden op de stijgende behoeftes van nieuwe ondernemers, die de neiging hebben vaak soepele vennootschappen op te richten naar buitenlands recht, en daarom in het Belgische rechtssysteem een vennootschapsvorm te voorzien die makkelijk toegankelijk is voor beginnende ondernemers, zonder evenwel afbreuk te doen aan de garantie voor schuldeisers en Belgische consumenten. Het kapitaal van de *Starters*-vernnootschap zal kleiner zijn dan voor een bepaalde soort vennootschap (bij voorbeeld een bvba) maar er bestaat evenwel de verplichting het kapitaal te verhogen binnen een te bepalen termijn om zo het niveau van deze soort vennootschap te bereiken. De opstart van deze ondernemingsvorm is afhankelijk van een degelijk financieel plan, gehecht aan de oprichtingsakte van de vennootschap conform een algemeen model opgemaakt door de Commissie voor de boekhoudkundige normen en/of geviseerd door een cijferberoep".

In uitvoering van deze beslissing en om aan de groeiende behoefte van nieuwe ondernemers te beantwoorden, wil dit wetsontwerp in de Belgische wetgeving een vennootschapsvorm in te voeren die afziet van die ontmoedigende drempel en die toegankelijker is voor startende ondernemers, zonder evenwel alle garanties voor Belgische schuldeisers en consumenten te laten vallen. Het is niet de bedoeling het warm water opnieuw uit te vinden, het doel kan evengoed bereikt worden via een variante van een bestaand type vennootschap, zoals de E-bvba momenteel een variante is van de bvba. Bovendien lijkt ons deze vorm van bvba het best te lenen tot het creëren van een *Starter*-variante. Daarvoor hoeven slechts heel weinig bestaande bepalingen gewijzigd worden.

étrangères ne disposant pas de capital digne de ce nom, les créanciers belges n'auront aucun recours en cas de faillite.

La nécessité de créer une forme de société par laquelle le chef d'entreprise peut choisir le montant du capital minimal exigé pour entamer son activité se justifie aujourd'hui d'autant plus suite aux difficultés que connaît actuellement le secteur bancaire. Les problèmes actuels pour l'obtention d'un crédit empêchent les entrepreneurs de disposer de suffisamment de liquidités en vue de la constitution et de la libération du capital de la SPRL.

Sur la base de ce constat, le Conseil des ministres, en approuvant le 10 octobre 2008 le plan fédéral pour les PME, a marqué son accord quant à la création d'une nouvelle forme de société dédiée aux *Starters*.

La note approuvée par le Conseil des ministres à cette occasion précise que: "Pour répondre à un besoin croissant des nouveaux entrepreneurs, qui ont tendance à créer des sociétés de droit étranger, plus souples, ce projet vise à créer dans le droit belge une forme de société plus accessible aux entrepreneurs qui débutent, sans néanmoins abandonner toute garantie des créanciers et consommateurs belges. Le capital de la société *Starter* sera plus réduit que celui requis pour créer un certain type de société (par exemple, une SPRL), avec l'obligation d'augmenter ce capital dans un délai à déterminer pour atteindre le niveau de ce type de société. Elle serait en outre conditionnée à la rédaction d'un plan financier solide joint à l'acte constitutif de la société conforme à un modèle général établi par la Commission des normes comptables et/ou visé par un professionnel du chiffre".

En exécution de cette décision, et pour répondre à ce besoin croissant des nouveaux entrepreneurs, le présent projet vise à introduire dans le droit belge une forme de société - sans ce seuil décourageant - qui serait plus accessible aux entrepreneurs qui se lancent dans la création d'une entreprise, sans néanmoins supprimer toute garantie pour les créanciers et consommateurs belges. Il ne s'agit pas de réinventer l'eau chaude, l'objectif peut très bien se réaliser à travers une variante d'un type de société existant, comme la SPRL-U est actuellement une variante de la SPRL. Par ailleurs, il nous semble que c'est cette même SPRL qui se prête le plus à la création d'une variante '*Starter*'. Cela peut se faire moyennant très peu de changements dans les dispositions existantes.

Door de goedkeuring van deze wetsherziening moet een beginnende ondernemer gemakkelijker toegang krijgen tot de voordelen die het rechtsstelsel van vennootschappen met beperkte aansprakelijkheid te bieden heeft: afscherming van privé-bezit en familiebezit tegen het ondernemingsrisico, en over het algemeen een gunstiger fiscaal statuut dan voor natuurlijke personen.

De oprichting ervan moet uiteraard ook gebonden zijn aan een aantal voorwaarden van sociale aard om misbruiken te vermijden.

In eerste instantie lijkt het ons niet meer dan redelijk deze vennootschapsvorm te reserveren voor natuurlijke personen die zich lanceren in het beroepsleven als *Starter*. Het is niet de bedoeling dat ondernemers verschillende "Starter-bvba's" kunnen oprichten, noch dat men een S-bvba opricht terwijl men meer dan 5% aandelen heeft in andere vennootschappen met beperkte aansprakelijkheid. Het lijkt dan ook nuttig te voorzien in een hoofdelijke aansprakelijkheid voor verbintenissen aangegaan door iemand die er meerdere S-bvba's op nahoudt, of er een S-bvba en een bvba op nahoudt,...

Er wordt tevens een drempel ingebouwd om het personeel te beschermen. De S-bvba is voorbehouden aan ondernemers die minder dan het equivalent van 5 voltijdse werknemers te werk stellen. Wil de ondernemer het equivalent van vijf voltijdse werknemer of meer aanwerven, is hij verplicht om zijn S-bvba om te vormen naar een bvba.

Om te vermijden dat er wordt ingetekend uit welwilendheid, lijkt het ook aangewezen de overdraagbaarheid van titels tussen levenden te beperken zolang de onderneming de gunstige *Starters-bvba* behoudt.

Om daarentegen doeltreffend te kunnen zijn, moet deze variante van een bvba voordelen hebben ten opzichte van de bestaande vormen. Daarom moeten de kapitaaleisen voor een S-bvba in ieder geval verminderd worden. Daarnaast moet men echter ook de belangen van de oprichters met die van hun schuldeisers verzoenen.

Er werd voor geopteerd om de *Starter* zelf het bedrag te laten kiezen van het minimumkapitaal dat vereist is om zijn activiteit aan te vangen. Onder bepaalde voorwaarden is het dus mogelijk om dit kapitaal vast te leggen op 1 euro. Er wordt ook een maximum opgelegd (het minimumkapitaal van de gewone bvba). Een vennootschap opgelegd met een kapitaal boven de 18 550 euro kan niet genieten van het statuut (o.m. afwijkende regels in verband met gelden verliezen) van de *Starters-bvba*.

L'adoption de cette réforme doit faciliter l'accès pour l'entrepreneur débutant aux avantages qu'offre le système juridique des sociétés à responsabilité limitée, mettant le patrimoine privé et familial à l'abri du risque d'entreprise et offrant un statut fiscal généralement plus favorable que celui des personnes physiques.

Évidemment, sa création doit être soumise à certaines conditions d'ordre social pour éviter tout abus.

En premier lieu, il nous semble raisonnable que cette forme de société soit réservée aux personnes physiques. Le but n'est d'ailleurs pas de permettre aux entrepreneurs de constituer plusieurs SPRL "Starter". Dès lors, il semble opportun de prévoir une responsabilité solidaire des fondateurs pour les autres SPRL "Starter" qu'ils constitueraient par après, afin de les sensibiliser aux risques. Il semble en outre utile de prévoir une responsabilité solidaire pour les engagements conclus par une personne qui possède plusieurs SPRL-S ou une SPRL-S et une SPRL.

Est également introduit un seuil pour protéger le personnel. La SPRL-S est réservée aux entrepreneurs qui occupent moins que l'équivalent de 5 personnes à temps plein. Si l'entrepreneur veut engager l'équivalent de cinq personnes à temps plein, ou plus, il doit transformer sa SPRL-S en SPRL.

Pour éviter les souscriptions de complaisance, il semble également opportun de restreindre la cessibilité entre vifs des titres, aussi longtemps que la société garde la forme privilégiée de SPRL-S.

En revanche, afin d'assurer l'efficacité de cette variante de SPRL, celle-ci doit offrir quelque avantage par rapport aux formes existantes. Dès lors, il est indispensable que les exigences de capital soient diminuées pour les SPRL-S en tout cas. Il faut néanmoins concilier les intérêts des fondateurs avec ceux de leurs créanciers.

L'option de faire choisir le montant du capital minimal exigé pour entamer son activité par l'entrepreneur débutant en personne a été prise. Il est donc possible, sous certaines conditions, de fixer ce capital à 1 euro. Un montant maximal est également imposé (le capital minimal d'une SPRL simple). Une société créée avec un capital supérieur à 18 550 euros ne peut bénéficier du statut de SPRL-S (entre autres règles dérogatoires liées à des pertes d'argent).

Het minimum vereist kapitaal dient toegelicht te worden in een financieel plan. In het belang van de oprichters en hun toekomstige schuldeisers is het wenselijk geacht dat het financieel plan wordt bestudeerd door een boekhouder, externe *accountant*, bedrijfsrevisor of door een daartoe door de Koning erkende instelling of organisatie. Die verplichting heeft tot doel vroegtijdige faillissementen door een gebrek aan ervaring of realisme te voorkomen. Er wordt bepaald dat de Koning de essentiële criteria waaraan een financieel plan dient te beantwoorden, kan vastleggen.

De belangen van de toekomstige schuldeisers worden op verschillende manieren behartigd. Door het behoud van de oprichtersaansprakelijkheid in de S-bvba, behouden de schuldeisers de mogelijkheid tot verhaal in geval van faillissement tijdens de eerste 3 jaren. Vanaf drie jaar na de oprichting, zijn de vennooten hoofdelijk gehouden jegens belanghebbenden voor het verschil tussen 18 550 euro en het bedrag van de inschrijvingen. Daarmee wordt verzekerd dat tussen het ogenblik van het einde van de oprichtersaansprakelijkheid en het moment waarop het kapitaal wordt verhoogd tot het wettelijk minimum van de gewone bvba, de belanghebbende derden dezelfde verhaalmogelijkheden hebben als wanneer die verhoging reeds had plaatsgevonden. Langs de kant van de vennooten heeft dit als voordeel dat hun aansprakelijkheid beperkt blijft tot dat plafond en zij op dat moment nog geen nieuwe inbrengen of volstortingen moeten doen.

Er werd geoordeeld dat als tegengewicht voor de vrijmaking van een reëel startkapitaal, de verplichting tot aanlegging van een wettelijk reservefonds moet worden behouden en dat de reserveringsplicht dient te worden opgetrokken. Naar voorbeeld van het Duitse model (mini-GmbH) wordt er geopteerd voor een verplichte reservering van 25% van de jaarlijkse netto-winst tot de som van het geplaatst kapitaal en het bedrag van het reservefonds 18 550 euro heeft bereikt, of de vennootschap wordt omgevormd naar een volwaardige bvba in welk geval artikel 319 van het Wetboek van vennootschappen toepassing zal vinden.

Aangezien het doel erin bestaat beginnende ondernemers te stimuleren hun eigen onderneming te starten en ze daarbij een eerste duwtje in de rug te geven, is het niet meer dan redelijk dat de *Starter*-vorm slechts tijdelijk verleend wordt. Daartoe is bepaald dat de S-bvba binnen een termijn van maximaal 5 jaar het statuut van (gewone) bvba moet aannemen. Zolang de omvorming niet is gebeurd, dient de vennootschap aan elke vermelding van haar rechtsform het woord "*Starter*" toe te voegen. De overgang van S-bvba naar bvba gebeurt volgens de normale regels van een statutenwijziging en gaat gepaard met een kapitaalverhoging.

Le capital minimal requis doit être indiqué dans un plan financier. Il est souhaitable, dans l'intérêt des fondateurs et de leurs futurs créanciers, que le plan financier soit examiné par un comptable, un expert-comptable externe, un réviseur d'entreprises ou par une institution ou organisation agréée à cette fin par le Roi. Cette obligation vise à éviter des faillites prématurées en raison d'un manque d'expérience ou du sens des réalités. Il est déterminé que le Roi peut fixer les critères essentiels auxquels un plan financier doit répondre.

Les intérêts des futurs créanciers sont défendus de différentes manières. Par le maintien de la responsabilité du fondateur dans la SPRL-S, les créanciers conservent la possibilité de recours en cas de faillite pendant les 3 premières années. Trois ans après la constitution de la SPRL-S, les associés sont tenus solidiairement envers les intéressés de la différence entre les 18 550 euros et le montant des inscriptions. C'est ainsi qu'il est assuré qu'entre le moment de la clôture de responsabilité du fondateur et le moment où le capital est augmenté au minimum légal d'une SPRL simple, les tiers intéressés ont les mêmes possibilités que lorsque cette augmentation a déjà eu lieu. Cela représente pour les associés l'avantage que leur responsabilité reste limitée à ce plafond et qu'ils ne doivent pas encore réaliser de nouveaux apports ou libérations à ce moment.

Il fut estimé qu'en guise de contrepoids à la libération de réel capital de départ, l'obligation de disposer d'un fonds de réserve légal doit être maintenue et le montant de la réservation obligatoire doit être augmenté. À l'exemple du modèle Allemand (mini-GmbH), il est opté pour une réservation obligatoire de 25% du bénéfice net annuel et cette obligation reste en vigueur jusqu'à ce que la somme du capital souscrit et du montant du fonds de réserve ait atteint 18 550 euros, ou jusqu'à ce que la société soit transformée en véritable SPRL dans quel cas l'article 319 du Code des sociétés sera d'application.

Comme le but est de stimuler les entrepreneurs débutants à lancer leur propre entreprise et de leur donner un premier élan, il est logique que la forme de société "*Starter*" ne soit accordée que temporairement. De ce fait, il est déterminé que la SPRL-S doit prendre le statut de SPRL (simple) dans un délai de maximum 5 ans. Tant que la transformation n'a pas eu lieu, la société doit ajouter le mot "*Starter*" chaque fois qu'il mentionne sa forme juridique. La conversion de SPRL-S à SPRL s'effectue selon les règles normales d'un modification de statut et est liée à une augmentation de capital.

Door de toegang tot de beperkte aansprakelijkheid te vergemakkelijken, moet de voorgestelde herziening de oprichting van ondernemingen stimuleren en zo de werksituatie verbeteren. De toegang tot de onderneming in de vorm van een vennootschap zal ook meer continuïteit bieden. Ze zal namelijk minder afhangen van de persoon van de ondernemer, doordat ze gescheiden is van zijn privé-vermogen, en ze zal hem gemakkelijker kunnen overleven los van persoonlijke omstandigheden die de ondernemer of zijn gezin kunnen treffen.

ARTIKELSGEWIJZE BESPREKING

Art. 2

Wijziging van artikel 69 van het Wetboek van vennootschappen

Een uitzondering wordt voorzien voor de bvba *Starter* aangaande de verplichting van de notaris om de deponeering van het gestorte kapitaal en de instelling waarbij deze werd verricht te bevestigen. Er wordt verwezen naar de toelichting bij art. 9, waarvan deze wijziging een noodzakelijk gevolg is.

Art. 3

Er wordt een nieuw artikel 211bis ingevoegd in boek VI, titel I, van het Wetboek van vennootschappen. Naar het voorbeeld van de E-bvba wordt op grond van dit artikel een variant op de besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid ingevoerd, om beginnende ondernemers de mogelijkheid te bieden hun activiteit te organiseren in de vorm van een vennootschap met beperkte aansprakelijkheid. Deze variant wordt "besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid *Starter*" (of S-bvba) genoemd en kan een maatschappelijk kapitaal hebben dat lager is dan het wettelijk minimum dat vereist is voor een gewone bvba.

Aangezien het de bedoeling is de oprichting van nieuwe ondernemingen door jonge ondernemers, of ook door oudere personen die hun loopbaan een nieuwe wending willen geven, te stimuleren, is deze variant voorbehouden aan natuurlijke personen, met uitsluiting van rechtspersonen.

Aangezien de doelgroep startende ondernemers is, is het ook niet de bedoeling dat de S-bvba wordt gebruikt door personen die reeds belangrijke participaties hebben in andere vennootschappen met beperkte aansprakelijkheid. Daarom wordt voorzien dat de participatie van de oprichters in de stemrechten van een

En facilitant l'accès à la responsabilité limitée, la réforme proposée devrait stimuler la création d'entreprises et, par-là, améliorer l'emploi. L'accès à l'entreprise par la forme d'une société lui donnera aussi plus de continuité, puisqu'elle dépendra moins de la personne de l'entrepreneur, étant séparée de son patrimoine privé, et pourra plus facilement lui survivre indépendamment des circonstances personnelles qui pourraient toucher l'entrepreneur ou sa famille.

COMMENTAIRE DES ARTICLES

Art. 2

Modification de l'article 69 du Code des sociétés

Une exception est prévue pour la SPRL *Starter* sur l'obligation du notaire d'attester le dépôt du capital libéré et l'institution auprès de laquelle ce dépôt a été effectué. Il est renvoyé au commentaire de l'article 9, dont cette modification est la conséquence nécessaire.

Art. 3

Un nouvel article 211bis est inséré dans le livre VI, titre I du Code des sociétés. À l'exemple des SPRL-U, cet article introduit une variante à la société privée à responsabilité limitée, afin de permettre aux entrepreneurs débutants d'organiser leur activité en forme de société à responsabilité limitée. Cette variante est appelée "société privée à responsabilité limitée *Starter*" (ou SPRL-S) et peut avoir un capital social inférieur au minimum légal requis pour les SPRL ordinaires.

Comme le but est de stimuler la création de nouvelles entreprises par les jeunes entrepreneurs ou même des personnes plus âgées qui désirent donner une nouvelle orientation à leur carrière, cette variante est réservée aux personnes physiques, à l'exclusion des personnes morales.

Comme les entrepreneurs débutants représentent le groupe-cible, il ne s'agit pas que la SPRL-S soit utilisée par des personnes qui ont déjà des participations importantes dans d'autres sociétés à responsabilité limitée. C'est pourquoi il est prévu que la participation des fondateurs ne puisse dépasser un certain seuil en

andere vennootschap met beperkte aansprakelijkheid een zekere drempel niet mag overschrijden.

Er werd tevens voor geopteerd om deze vennootschapsvorm voor te behouden aan ondernemers die een equivalent van maximaal vijf werknemers te werk stellen.

Om eventueel misbruik te voorkomen, is deze vennootschap op grond van artikel 211bis verplicht aan elke vermelding van haar rechtsvorm (overeenkomstig artikel 78 van het Wetboek van vennootschappen) het woord “Starter” toe te voegen, zodat bij derden geen verwarring kan bestaan over het bedrag van het maatschappelijk kapitaal. Zij kunnen zich dan niet vergissen omtrent de aard van de vennootschap door te denken dat het om een gewone besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid gaat, met een hoger minimumkapitaal. Deze vermelding moet behouden blijven zolang de vennootschap haar kapitaal niet tot ten minste 18 550 euro verhoogt om een gewone besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid te worden. De afkorting van de rechtsvorm wordt “S-bvba”.

Art. 4

Naar het voorbeeld van wat voor de éénpersoon bvba bestaat, is het wenselijk geacht erin te voorzien dat de oprichters van een S-bvba hoofdelijk borg staan voor de verbintenissen van elke andere S-bvba die zij later zouden oprichten. Deze “sanctie” geldt maar zolang zij vennoten van twee (of meer) S-bvba’s zijn en eindigt bij de kapitaalverhoging van één van de twee (of meer) S-bvba’s om er een gewone bvba van te maken, of bij de ontbinding ervan. Het is de bedoeling misbruiken te voorkomen, waarbij dezelfde personen verscheidene S-bvba’s zouden oprichten met een minimumkapitaal van één euro zonder zich al te veel te bekommeren om de gevolgen bij faillissement.

Aangezien de doelgroep startende ondernemers is, is het ook niet de bedoeling dat de S-bvba wordt gebruikt door personen die reeds belangrijke participaties hebben in andere vennootschappen met beperkte aansprakelijkheid. Daarom wordt voorzien dat indien hun participatie in de stemrechten van een andere vennootschap met beperkte aansprakelijkheid een zekere drempel overschrijdt, zij het voordeel van de aansprakelijkheidsbeperking van de S-bvba verliezen. Deze bepaling geldt ook indien de oprichter een belangrijke participatie verwerft in een tweede S-bvba die hij niet zelf heeft opgericht.

ce qui concerne les droits de vote d'une autre société à responsabilité limitée.

Il fut en outre choisi de réserver cette forme de société aux entrepreneurs qui embauchent maximum l'équivalent de cinq personnes à temps plein.

En vue d'éliminer les possibilités d'abus, l'article 211bis impose à cette société d'ajouter à toute mention de sa forme juridique (conformément à l'article 78 du code des sociétés) le mot “Starter”, de sorte qu'aucune confusion n'est possible auprès de tiers quant au montant du capital social. Ils ne peuvent donc se tromper sur la nature de la société et penser qu'il s'agit d'une société privée à responsabilité limitée ordinaire, avec un capital minimum supérieur. Cette mention doit être maintenue aussi longtemps que la société n'augmente pas son capital à au moins 18 550 euros pour devenir une société privée à responsabilité limitée ordinaire. L'abréviation de la forme juridique devient “SPRL-S”.

Art. 4

À l'image de ce qui existe pour les SPRL unipersonnelles, il a été jugé opportun de prévoir que les fondateurs d'une SPRL-S seront caution solidaire pour les obligations de toute autre SPRL-S qu'ils constitueraient par après. Cette “sanction” ne dure qu'aussi longtemps qu'ils sont associés de deux (ou plus) SPRL-S et prend fin à l'augmentation de capital d'une des deux (ou plus) SPRL-S, pour en faire une SPRL simple, ou à sa dissolution. Le but est d'éviter des abus, où les mêmes personnes constitueraient plusieurs SPRL-S, avec un capital minimum d'un euro et sans trop se soucier des conséquences en cas de faillite.

Comme le groupe-cible est les entrepreneurs débutants, l'intention n'est pas que la SPRL-S soit utilisée par des personnes qui ont déjà des participations importantes dans d'autres sociétés à responsabilité limitée. Pour cette raison, il est prévu que si leur participation dans les droits de vote d'une autre société à responsabilité limitée dépasse un certain seuil, ils perdent le bénéfice de la limitation de la responsabilité de la SPRL-S à concurrence de la différence entre le capital souscrit et le capital minimum d'une SPRL-S. Cette disposition s'applique aussi si le fondateur acquiert une participation importante dans une deuxième SPRL-S qu'il n'a pas constituée lui-même.

Art. 5

Wijziging van artikel 213 van het Wetboek van vennootschappen

De verhoogde volstortingsplicht voor eenpersoons-vennootschappen (12 400 euro) wordt aangepast voor de S- bvba. De minimumvolstortingsplicht blijft op één euro, zelfs indien de vennootschap eenhoofdig is (zie de toelichting bij artikel 7).

Aangezien rechtspersonen geen S-bvba kunnen oprichten, is ook de tweede paragraaf niet van toepassing.

Art. 6

Wijziging van artikel 214 van het Wetboek van vennootschappen

De S- bvba kan een maatschappelijk kapitaal hebben dat lager is dan het wettelijk minimum dat vereist is voor een gewone bvba, met een minimum van 1 euro. Tege- lijk wordt een maximum opgelegd (het minimumkapitaal van de gewone bvba). Een vennootschap opgericht met een kapitaal van 18 550 euro kan niet genieten van het statuut (en de afwijkende regels, o.m. in verband met geleden verliezen) van de S-bvba.

Hoewel een vennootschap dus kan worden opgericht met een theoretisch minimum van 1 € zal het effectieve bedrag van het kapitaal (eventueel aangevuld met ander eigen vermogen) uiteraard voor elke vennootschap moeten worden verantwoord in het financieel plan in functie van zijn financiële behoeften, gelinkt aan de activiteit die de *Starter* wil uitoefenen.

Het doel is deze vennootschap tijdens haar eerste jaren te ondersteunen zodat zij kan groeien en een volwaardige economische partner kan worden. Daar- toe is bepaald dat de S-bvba binnen een termijn van maximaal vijf jaar het statuut van (gewone) bvba moet aannemen. Deze termijn moet volstaan om de eerste moeilijke jaren door te komen en zich te ontsplooien en werd verkozen boven een termijn van drie jaar omdat het derde jaar vaak een financieel zwaar jaar is voor de nieuwe ondernemingen. Om een evenwicht te vinden tussen de belangen van de vennoten en die van hun schuldeisers, wordt voorzien dat vanaf drie jaar na de oprichting (dus bij het verstrijken van de periode waarin de oprichtersaansprakelijkheid geldt), de vennoten hoof- delijk gehouden worden jegens de belanghebbenden tot betaling van het verschil tussen het in artikel 214, eerste lid vereiste minimumkapitaal en het bedrag van de inschrijvingen. Daarmee wordt verzekerd dat tussen

Art. 5

Modification de l'article 213 du Code des sociétés

L'obligation de libération supérieure pour les sociétés unipersonnelles (12 400 euros) est adaptée pour les SPRL-S. L'obligation de libération minimale reste à un euro, même si la société est unipersonnelle (voyez le commentaire de l'article 7).

Puisque les personnes morales ne peuvent pas constituer une SPRL-S, le deuxième paragraphe ne s'applique pas non plus.

Art. 6

Modification de l'article 214 du Code des sociétés

La SPRL-S peut avoir un capital social inférieur au minimum légal requis pour les SPRL ordinaires, avec un minimum de 1 euro. En même temps, un capital maximum est imposé (le capital minimum d'une SPRL normale). Une société constituée avec un capital de 18 550 euros ne peut pas bénéficier du statut (et des dérogations, entre autres en ce qui concerne les pertes subies) de la SPRL-S.

Bien qu'une société puisse donc être constituée avec un minimum théorique d'un euro, le montant effectif du capital (le cas échéant complété par d'autres fonds propres) devra être justifié pour chaque société dans le plan financier, en fonction de ses besoins financiers, liés à l'activité que le *Starter* veut exercer.

Le but est de donner un appui à cette société dans ses premières années afin de lui permettre de grandir et de devenir un partenaire économique à part entière. Pour cela, un délai maximum de cinq ans a été fixé aux SPRL-S pour adopter le statut de SPRL (ordinaire). Cette période lui laisse le temps de passer le cap difficile des premières années et de s'épanouir et a été préférée à une période de trois ans parce que la troisième année est souvent une année difficile financièrement pour les nouvelles entreprises. Afin de trouver un équilibre entre les intérêts des associés et ceux de leurs créanciers, il est prévu qu'à partir de trois ans après la constitution (donc à l'expiration de la période pendant laquelle la responsabilité des fondateurs vaut), les associés seront tenus solidiairement vis-à-vis des personnes intéressées pour la différence entre le capital minimum requis par l'article 214, alinéa un et le montant des souscriptions. De la sorte, il est assuré que, pendant la période entre

het ogenblik van het einde van de oprichtersaansprakelijkheid en het moment waarop het kapitaal wordt verhoogd tot het wettelijk minimum van de gewone bvba, de belanghebbende derden dezelfde verhaalmogelijkheden hebben als wanneer die verhoging reeds had plaatsgevonden. Langs de kant van de vennoten heeft dit als voordeel dat hun aansprakelijkheid beperkt blijft tot dat plafond en zij op dat moment nog geen nieuwe inbrengen of volstortingen moeten doen.

Wanneer een S-bvba af wil van de aan deze variant van de bvba verbonden beperkingen, kan zij uiteraard haar statuten wijzigen en haar kapitaal verhogen voordat de termijn van vijf jaar verstrekken is.

Om het tewerkgestelde personeel van de S-bvba te beschermen, werd er tevens bepaald dat de S-bvba verplicht is om zich om te vormen naar een bvba, zodra de onderneming een equivalent van vijf voltijdse werknemers of meer te werk stelt. Men gaat er van uit dat zodra een S-bvba de financiële mogelijkheid heeft om vijf personen of meer voltijds te werk te stellen, deze onderneming ook kan voldoen aan de hogere kapitaalvereisten die gepaard gaan met de omvorming naar een bvba.

De overgang van S-bvba naar bvba gebeurt volgens de normale regels van een statutenwijziging en gaat gepaard met een kapitaalverhoging. De bepalingen m.b.t. de omzetting zijn niet van toepassing.

Om het onderpand van de eventuele schuldeisers te vrijwaren, is kapitaalvermindering niet mogelijk zolang de vennootschap het statuut van *Starter* heeft. Dit o.m. om te vermijden dat het wettelijk reservefonds via een incorporatie van reserves, gevolgd door een kapitaalvermindering alsnog uit het vermogen van de vennootschap zou kunnen gehaald worden.

Art. 7

Wijziging van artikel 215 van het Wetboek van vennootschappen

Om startende ondernemers te stimuleren, is bij de S-bvba-variant het minimumkapitaal beperkt tot 1 euro. Aldus kunnen zij hun onderneming starten met een minimum aan kosten.

Om vroegtijdige faillissementen door een gebrek aan ervaring of realisme bij het opstellen van het financieel plan te voorkomen zijn de oprichters verplicht zich te laten bijstaan door een deskundige.

la fin de la responsabilité des fondateurs et le moment auquel le capital est augmenté jusqu'au minimum légal d'une SPRL normale, les tiers intéressés auront les mêmes possibilités de recours que si cette augmentation aurait déjà eu lieu. Du côté des associés, cela offre comme avantage que leur responsabilité reste limitée à ce plafond et qu'ils ne doivent pas encore faire de nouveaux apports ou libérations à ce moment.

Si une SPRL-S désire se libérer des contraintes imposées à cette variante de la SPRL, elle peut bien évidemment modifier ses statuts et augmenter son capital avant l'expiration du délai de cinq ans.

Pour protéger le personnel qui travaille au sein de la SPRL-S, il a également été stipulé que la SPRL-S est obligée de se transformer en SPRL dès que l'entreprise engage l'équivalent de cinq personnes à temps plein ou plus. On part du principe que dès qu'une SPRL-S a la possibilité financière d'embaucher cinq personnes à temps plein ou plus, cette entreprise peut aussi satisfaire aux exigences plus élevées de capital liées à la transformation en SPRL.

La conversion de SPRL-S en SPRL a lieu selon les règles normales pour la modification des statuts et s'associe d'une augmentation de capital. Les dispositions relatives à la transformation ne sont pas d'application.

Afin de garantir le gage des créanciers éventuels, la réduction de capital n'est pas permise tant que la société a le statut de *Starter*. Ceci entre autres pour éviter que le fonds de réserve pourrait être soustrait au patrimoine de la société par le biais d'une incorporation de réserves suivie par une réduction de capital.

Art. 7

Modification de l'article 215 du Code des sociétés

Afin de stimuler les entrepreneurs qui démarrent, la variante SPRL-S offre un capital minimum réduit à 1 euro, afin de leur permettre de commencer leur entreprise avec un minimum de frais.

Pour éviter des faillites prématurées à cause d'un manque d'expérience ou de réalisme lors de la rédaction du plan financier, les fondateurs doivent se faire assister par un expert.

In het belang van de oprichters en hun toekomstige schuldeisers is het wenselijk geacht dat het financieel plan wordt bestudeerd door een door de oprichters aangewezen boekhouder, externe *accountant*, bedrijfsrevisor of daartoe door de Koning erkende instelling of organisatie.

Aan de Koning wordt de machtiging verleend om de essentiële criteria waaraan een financieel plan dient te beantwoorden, te bepalen. Dit moet de ondernemer er bij helpen om niets over het hoofd te zien, wanneer hij zijn financieel plan opstelt.

In antwoord op de vraag door de Raad van State gesteld in zijn advies 46.680/2 van 10 juni 2009, heeft een "Starters bvba" een andere finaliteit dan een gewone éénpersoonsbvba, met name dat het enkel over Starters gaat die minder of geen ervaring hebben met "ondernemen" en waar de risico's dus veel groter zijn op mislukkingen en tevens dat er, in tegenstelling tot de éénpersoonsbvba, een minimum kapitaal is dat beduidend lager ligt (met name 1 euro) dan voor een gewone éénpersoonsbvba.

De term "externe *accountant*" betreft een kwaliteit (aparte lijst: zie artikelen 5, 35 en 36 van de wet van 22 april 1999) binnen het IAB, met name de zelfstandige beroepsbeoefenaar.

Bij het BIBF zijn er noodzakelijk enkel zelfstandige beroepsbeoefenaars - vandaar de toevoeging "erkende boekhouder", in antwoord op de vraag van de Raad van State. Deze zelfstandige beroepsbeoefenaars zijn onderworpen aan specifieke deontologische voorschriften en zijn *ipso facto* onafhankelijk ten aanzien van hun opdrachtgever. Dit geldt uiteraard niet voor een interne beroepsbeoefenaar die het statuut van bediende heeft. Bovendien zou een interne *accountant* in dienst van een Starter bvba een *contradiccio in terminis* betekenen vermits men dan bezwaarlijk kan spreken over een *Starter*.

In ieder geval moet het gaan om een externe vorm van bijstand aan de *Starter* bvba.

In antwoord op de opmerking van de Raad van State wordt het laatste lid, betreffende de door de Koning vastgestelde criteria van het financieel plan, in de eerste alinea geïntegreerd.

In antwoord op de vraag van de Raad van State, wordt het gemeen recht betreffende de aansprakelijkheid van toepassing, zoals bepaald voor de opdrachten van erkende boekhouders, externe *accountants* en

Il a été jugé dans l'intérêt des fondateurs et de leurs futurs créanciers d'exiger que le plan financier soit examiné par un comptable, par un expert-comptable externe, par un réviseur d'entreprises ou par une institution ou organisation agréée à cette fin par le Roi, désigné par les fondateurs.

Est attribuée au Roi l'autorisation de déterminer les critères essentiels auxquels un plan financier doit répondre. Cela doit aider l'entrepreneur à ne rien négliger lors de la rédaction de son plan financier.

En réponse à la question du Conseil d'État formulée dans son avis 46/680/2 du 10 juin 2009, une SPRL *Starter* poursuit une autre finalité qu'une simple SPRL unipersonnelle, à savoir qu'il s'agit uniquement de *Starters* qui bénéficient de moins — voire d'aucune — expérience entrepreneuriale et à propos desquels les risques de défaillance sont donc plus importants et pour lesquelles, contrairement aux SPRL unipersonnelles, un capital minimum (à savoir 1 euro) est significativement inférieur à celui d'une simple SPRL unipersonnelle.

Le terme "expert-comptable externe" concerne une qualité (tableau distinct, ainsi qu'il ressort des articles 5, 35 et 36 de la loi du 22 avril 1999) au sein de l'IEC, à savoir le professionnel sous statut d'indépendant.

Il n'y a nécessairement au sein de l'IPCF que des professionnels sous statut d'indépendant, ce qui explique l'adjonction des termes "comptable agréé", en réponse à la question du Conseil d'État. Ces professionnels sous statut d'indépendant sont soumis à des règles déontologiques spécifiques et sont *ipso facto* indépendants à l'égard de la personne qui leur confie des missions. Ceci ne s'applique pas aux professionnels internes qui ont le statut d'employé. En outre, un expert-comptable interne employé au sein d'une SPRL *Starter* impliquerait une *contradiccio in terminis*, étant donné que cette situation peut difficilement être assimilée à une *Starter*.

En tout état de cause, il doit s'agir d'une assistance externe à la SPRL *Starter*.

En réponse à l'observation du Conseil d'État, le dernier alinéa, relatif aux critères du plan financier à fixer par le Roi, est intégré à l'alinéa 1er.

En réponse à la question du Conseil d'État, le régime de responsabilité de droit commun s'applique aux missions des comptables agréés, experts-comptables externes et réviseurs d'entreprises pour ce qui concerne

bedrijfsrevisoren voor de bijstand inzake het opstellen door de oprichters van een *Starter* bvba van een financieel plan. Het aansprakelijkheidsregime wordt bepaald door respectievelijk de wet van 22 april 1999 betreffende de economische en fiscale beroepen en, voor wat de bedrijfsrevisoren betreft, door de artikelen 16 en 17 van de wet van 22 juli 1953 houdende oprichting van een Instituut van de Bedrijfsrevisoren en tot organisatie van het publiek toezicht op het beroep van bedrijfsrevisor, gecoördineerd op 30 april 2007.

Een zekere vergelijking kan worden gemaakt tussen de opdracht betreffende het financieel plan en de opdracht betreffende het prospectus zoals bedoeld door de wet van 16 juni 2006 tot omzetting van de Europese richtlijn omtrent de prospectus en de Verordening van de Europese Commissie hieromtrent. Zowel een prospectus als een financieel plan bevatten prospectieve informatie.

In de opdracht betreffende de prospectus spreekt de bedrijfsrevisor zich uit over de vraag of de winstverwachting of winstraming wel degelijk werd uitgevoerd volgens de opgelegde basis en of de boekhoudkundige basis gebruikt voor de winstverwachting of raming wel in overeenstemming is met de boekhoudingsmethodes toegepast door de uitgever.

De opdracht bij een financieel plan bestaat erin na te gaan of de oprichter van een *Starter*-bvba dezelfde boekhoudingsmethodes heeft gebruikt bij het bepalen van de prognoses.

De oprichter dient er over te waken dat de in het financieel plan opgenomen informatie nauwkeurig is en niets verbergt. Hij zal zich in dit kader laten bijstaan door deskundigen, en meer bepaald door erkende boekhouders, externe *accountants* en bedrijfsrevisoren.

Art. 8

Wijziging van artikel 223 van het Wetboek van vennootschappen

Als tegenhanger van het beperkte minimumkapitaal moet ook de volstortingsverplichting worden aangepast. Er wordt verwezen naar de toelichting bij art. 4.

l'assistance dans l'élaboration du plan financier par les fondateurs d'une SPRL *Starter*. Le régime de responsabilité est fixé respectivement par la loi du 22 avril 1999 relative aux professions comptables et fiscales et, concernant les réviseurs d'entreprises, par les articles 16 et 17 de la loi du 22 juillet 1953 créant un Institut des Réviseurs d'Entreprises et organisant la supervision publique sur la profession de réviseur d'entreprises, coordonnée le 30 avril 2007.

Une comparaison peut être faite dans une certaine mesure entre la mission relative à un plan financier et celle relative aux prospectus tel qu'il ressort de la loi du 16 juin 2006 transposant la directive européenne sur le prospectus et le Règlement de la Commission européenne en la matière. Tant un prospectus qu'un plan financier contiennent des informations prospectives.

Dans la mission prospectus, le réviseur d'entreprises se prononce sur le fait que la prévision ou l'estimation du bénéfice a été adéquatement établie sur la base indiquée et que la base comptable utilisée aux fins de cette prévision ou estimation est conforme aux méthodes comptables appliquées par l'émetteur.

La mission dans le cadre du plan financier consiste à vérifier l'adéquation des méthodes comptables utilisées par le fondateur d'une SPRL *Starter* pour déterminer les informations prévisionnelles.

Le fondateur veille à ce que les informations contenues dans le plan financier soient correctes et ne dissimulent rien. Il se fera assister pour ce faire d'experts, et notamment de comptables agréés, d'experts-comptables externes et de réviseurs d'entreprises.

Art. 8

Modification de l'article 223 du Code des sociétés

Comme pendant au capital minimum réduit, l'obligation de libération du capital social doit être adaptée. Il est renvoyé au commentaire de l'article 4.

Art. 9

Wijziging van artikel 224 van het Wetboek van vennootschappen

In het licht van de verlaging van de volstortingsverplichting tot één euro wordt de verplichting tot voorlegging van een bankattest afgeschaft voor de S-bvba. Dit vormt geen probleem in het licht van het vigerende Europees recht.

Dit betekent niet dat de verplichting tot storting zelf wordt afgeschaft. Evenwel moet zij, zoals de latere bijstortingen, niet het voorwerp uitmaken van een voorafgaande controle via een bankattest. Deze vrijstelling geldt overigens ook enkel bij oprichting en niet bij latere kapitaalverhogingen.

Art. 10

Wijziging van artikel 229 van het Wetboek van vennootschappen

In tegenstelling tot de huidige problemen met de buitenlandse vennootschappen die over geen of slechts over een onbeduidend kapitaal beschikken, hebben de schuldeisers door het behoud van de oprichtersaansprakelijkheid in de S-bvba de mogelijkheid tot verhaal in geval van faillissement in de eerste jaren.

De aanpassing van art. 229 is evenwel noodzakelijk omdat de verwijzing naar het maatschappelijk kapitaal zinloos wordt in het licht van een minimumkapitaal van 1 euro. Dit ligt ook in de lijn van vaststaande rechtspraak die terecht van oordeel is dat niet enkel het bedrag van het maatschappelijk kapitaal relevant is, maar ook andere beschikbare middelen, zoals het eigen vermogen en de achtergestelde middelen. Teneinde niet buiten de scope te gaan van de S-bvba wordt hier enkel de formulering van de regel aangepast voor deze vennootschappen en niet voor de andere. Het is evenwel geenszins de bedoeling afbreuk te doen aan de wijze waarop deze bepaling wordt geïnterpreteerd voor gewone bvba's, nv's en cvba's in de rechtspraak en rechtsleer.

Het moet wel eigen vermogen of achtergestelde middelen betreffen. Een lening verstrekken i.p.v. kapitaal zonder achterstelling van de lening impliceert dat de (vennoot-)financier bij faillissement in samenloop komt met de andere schuldeisers. Dat was niet het doel van de regeling inzake toereikend kapitaal. Relevant is of de middelen die de schuldeisers tot onderpand strekken voldoende zijn. Bij een alternatieve financiering, anders

Art.9

Modification de l'article 224 du Code des sociétés

À la lueur de la réduction de l'obligation de libération à un euro, l'obligation de soumettre une attestation bancaire est supprimée pour la SPRL-S. Cela ne pose pas de problème à la lueur du droit européen en vigueur.

Cela ne veut pas dire que l'obligation de libération elle-même serait abrogée. Toutefois, comme les libérations postérieures, elle ne doit plus faire l'objet d'un contrôle préalable par la voie d'une attestation bancaire. Cette exemption ne vaut d'ailleurs que pour la constitution et non pour les augmentations de capital postérieures.

Art.10

Modification de l'article 229 du Code des sociétés

Contrairement aux problèmes qui existent actuellement avec les sociétés étrangères n'ayant pas de capital ou seulement un capital négligeable, le maintien de la responsabilité des fondateurs dans la SPRL-S assure une possibilité de recours des créanciers en cas de faillite dans les premières années.

L'adaptation de l'article 229 est toutefois requise parce que la référence au capital social devient dépourvue de sens à la lueur d'un capital minimum d'un euro. Cela suit la lignée de la jurisprudence fixe qui estime à juste titre que ce n'est pas seulement le montant du capital social qui est pertinent, mais aussi les autres moyens dont dispose la société comme les fonds propres et les moyens subordonnés. Afin de ne pas dépasser le champ d'application de la SPRL-S, la formulation de la règle n'est adaptée que pour ces sociétés et pas pour les autres. Ce n'est cependant nullement l'intention de déroger à la façon dont cette disposition est interprétée dans le doctrine et la jurisprudence pour les SPRL normales, les SA et les SCRL.

Il doit toutefois s'agir de fonds propres ou de moyens subordonnés. Faire un prêt à la société au lieu de capital, sans subordonner ce prêt implique que le financier(-associé) se trouvera en concours avec les autres créanciers en cas de faillite. Ce n'était pas le but du règlement en matière de capital suffisant. Ce qui compte est de savoir si les moyens qui constituent le gage des créanciers sont suffisants. Dans le cas d'un

dan via kapitaal, wordt die filosofie maar gerespecteerd indien de alternatieve financiering achtergesteld is.

Art. 11

Wijziging van artikel 249 van het Wetboek van Vennootschappen

Aan het artikel wordt een tweede paragraaf toegevoegd met betrekking tot de overdracht van de aandelen van een S-bvba. In overeenstemming met de voorwaarde dat enkel natuurlijke personen een S-bvba kunnen oprichten, wordt ook de overdracht van de aandelen aan rechtspersonen na de oprichting verboden, op straffe van nietigheid van de overdracht. Deze bepaling is bedoeld om misbruik en veinzing te voorkomen, waarbij vennootschappen opgericht worden met alle aan het statuut van de S-bvba verbonden voordelen, om dan doorverkocht te worden aan één of meer derden die niet noodzakelijk aan het vereiste profiel van de oprichters beantwoorden.

Rechtspersonen kunnen enkel toetreden door middel van een kapitaalverhoging. De kapitaalverhoging moet het kapitaal verhogen tot dat van een gewone bvba. De vennootschap verliest dan haar statuut van S-bvba.

De toetreding van andere natuurlijke personen kan niet vermeden worden, al is het maar bij overlijden en er is hiertegen ook geen bezwaar, inzoverre de latere verkrijgers van aandelen van de S-bvba zich schikken naar dezelfde voorwaarden die worden voorzien voor de oprichters in artikel 212bis van het Wetboek van vennootschappen en deze die overeenkomstig art. 249, § 1 gelden voor de overgang onder levenden en bij overlijden.

Art.12

Wijziging van artikel 255 van het Wetboek van Vennootschappen

Het bestuur van de S-bvba mag enkel aan natuurlijke personen worden toevertrouwd. Dat is logisch voor deze variant van de bvba die voor beginnende ondernemers bedoeld is. Dit is de tegenhanger van het gegeven dat enkel natuurlijke personen vennoten konden zijn en dat het de bedoeling is dat beginnende ondernemers hun eigen bedrijf onderbrengen in een S-bvba en dan zelf de zaakvoerder worden. Rechtspersonen-zaakvoerders lijken niet in deze context te passen.

mode de financement alternatif, autre que le capital, cette philosophie n'est respectée que si le financement alternatif est subordonné.

Art.11

Modification de l'article 249 du Code des sociétés

Il est ajouté un deuxième paragraphe à l'article, concernant la cession entre vifs des parts d'une SPRL-S. Conformément à la condition que seules les personnes physiques peuvent constituer une SPRL-S, le transfert des parts à des personnes morales après constitution est également interdit, sous peine de nullité de la cession. Cette disposition vise à éviter les abus et simulations, où des sociétés sont créées avec tous les avantages liés au statut de SPRL-S, afin d'être revendues à un ou plusieurs tiers, qui ne correspondent pas nécessairement au profil requis des fondateurs.

Les personnes morales ne peuvent être admises que par le biais d'une augmentation de capital. L'augmentation de capital devra porter le capital social au niveau du capital d'une SPRL simple. La société perd alors son statut de SPRL-S.

L'admission d'autres personnes physiques ne peut être évitée, ne serait-ce que par voie de décès, et il n'y a pas d'objection à cela, du moment que les cessionnaires postérieurs de parts d'une SPRL-S se conforment aux mêmes conditions qui s'appliquent aux fondateurs à l'article 212bis du Code des sociétés et ceux qui s'appliquent à la transmission entre vifs ou par décès conformément à l'article 249, § 1er.

Art. 12

Modification de l'article 255 du Code des sociétés

La gestion de la SPRL-S ne peut être confiée qu'à des personnes physiques. C'est une conséquence logique de l'orientation de cette variante de SPRL vers les entrepreneurs débutants. Ceci est le pendant du fait que seules des personnes physiques peuvent être associées et que le but est que les entrepreneurs apportent leur entreprise à une SPRL-S et en deviennent eux-mêmes les gérants. Des gérants-personnes morales n'entrent pas dans ce contexte.

Art. 13

Er werd geoordeeld dat als tegenwicht voor de vrijstelling van een reëel startkapitaal, de verplichting tot aanlegging van een wettelijk reservefonds moet worden behouden. Een nieuw artikel 319bis wordt ingevoegd in boek VI, titel V, van het Wetboek van vennootschappen om een reserveringsplicht in te voeren voor de S-bvba. Naar voorbeeld van het Duitse model wordt hier geopteerd voor een verplichte reservering van 25% van de jaarlijkse nettowinst en blijft deze verplichting van kracht tot de som van het geplaatst kapitaal en het bedrag van het reservefonds 18 550 euro heeft bereikt (of de vennootschap wordt omgevormd naar een volwaardige bvba).

Aangezien deze verplichting aan de vennoten middelen onttrekt die ze onder andere omstandigheden hadden kunnen uitkeren en, op een later ogenblik, aanwenden om het kapitaal te verhogen, wordt hier de mogelijkheid voorzien om dit fonds aan te wenden voor die kapitaalverhoging door dit te incorporeren in het kapitaal.

Art. 14

Wijziging van artikel 332 van het Wetboek van Vennootschappen

Aangezien het minimumkapitaal bij de S-bvba slechts één euro bedraagt, dient een uitzondering te worden voorzien voor deze vennootschappen op de alarmbelprocedure die geldt bij verlies van maatschappelijk kapitaal. Deze uitzondering vervalt wanneer de vennootschap het statuut van S-bvba verliest.

Art. 15

Wijziging van artikel 333 van het Wetboek van Vennootschappen

Er wordt verwezen naar de commentaar bij artikel 13.

Art. 16

Dit artikel machtigt de Koning de datum van inwerkingtreding van onderhavige wet te bepalen.

Het is de bedoeling de inwerkingtreding van deze wet te laten samenvallen met het koninklijk besluit tot vaststelling van de essentiële criteria van het financieel plan specifiek gebruikt voor de *Starter* bvba, zoals bedoeld in het laatste lid van artikel 215 van het Wetboek van vennootschappen, zoals toegevoegd door artikel 7 van deze wet.

Art. 13

Il a été jugé que l'obligation de constituer une réserve légale devait être maintenue comme contrepoids pour l'exemption d'une mise de capital réelle. Un nouvel article 319bis est inséré dans le livre VI, titre V, du Code des sociétés pour introduire une obligation de réserve pour la SPRL-S. À l'exemple du modèle Allemand, il est opté pour une réservation obligatoire de 25% du bénéfice net annuel et cette obligation reste en vigueur jusqu'à ce que la somme du capital souscrit et du montant du fonds de réserve ait atteint 18 550 euros (ou jusqu'à ce que la société soit transformée en une SPRL à part entière).

Comme cette obligation enlève des moyens aux associés qu'ils auraient pu distribuer sous d'autres circonstances et utiliser à un moment ultérieur pour augmenter le capital, la possibilité est prévue d'affecter ce fonds à cette augmentation de capital en l'incorporant dans le capital.

Art. 14

Modification de l'article 332 du Code des sociétés

Comme le capital minimum n'est que d'un euro dans la SPRL-S, une exception doit être prévue pour ces sociétés à la procédure d'alerte qui s'applique en cas de perte du capital social. Cette exception tombe quand la société perd le statut de SPRL-S.

Art. 15

Modification de l'article 333 du Code des sociétés

Il est renvoyé au commentaire de l'article 13.

Art. 16

Cet article donne habilitation au Roi de fixer la date d'entrée en vigueur de la présente loi.

L'objectif est de faire coïncider l'entrée en vigueur de la présente loi avec l'arrêté royal fixant les critères essentiels du plan financier utilisé spécifiquement pour la SPRL *Starter*, tel que visé par le dernier alinéa de l'article 215 du Code des sociétés, tel qu'ajouté par l'article 7 de la présente loi.

VOORONTWERP VAN WET

onderworpen aan het advies van de Raad van State

Voorontwerp tot wijziging van het Wetboek van vennootschappen en tot vaststelling van de modaliteiten van de besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid *starter*

Artikel 1

Deze wet regelt een aangelegenheid als bedoeld in artikel 78 van de Grondwet.

Art. 2

In artikel 69 van boek IV, titel V, hoofdstuk II, afdeling I van het Wetboek van vennootschappen wordt een lid ingevoegd, luidende:

“Op de besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid *starter*, zoals bedoeld in artikel 211bis, is punt 14° niet van toepassing.”.

Art. 3

In boek VI, titel I, van hetzelfde Wetboek wordt een artikel 211bis ingevoegd, luidende:

“De besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid *starter* kan enkel worden opgericht door één of meerdere natuurlijke personen voor zover geen van hen effecten bezit in een andere vennootschap met beperkte aansprakelijkheid die 5% of meer vertegenwoordigen van het totaal der stemrechten van dergelijke andere vennootschap met beperkte aansprakelijkheid en voor zover men de tewerkstellingsvoorraarde als bedoeld in artikel 214, § 2, 2de lid respecteert.

Alle bepalingen van dit wetboek die gelden voor de besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid zijn van toepassing, tenzij daarvan uitdrukkelijk wordt afgeweken.

Zolang het maatschappelijk kapitaal niet ten minste is gebracht op het in artikel 214, § 1 vastgestelde bedrag, moet aan iedere door artikel 78 van dit wetboek geviseerde vermelding van de rechtsvorm het woord “*starter*” worden toegevoegd. Deze woorden moeten eveneens worden toegevoegd aan de vermelding van de rechtsvorm in de uittreksels, zoals die overeenkomstig de artikelen 68 en 69 bekendgemaakt moeten worden. De afkorting van de rechtsvorm luidt “S-bvba”.”.

Art. 4

In hetzelfde Wetboek wordt een artikel 212bis ingevoegd, luidende:

AVANT-PROJET DE LOI

soumis à l'avis du Conseil d'État

Avant-projet de loi modifiant le Code des sociétés et prévoyant les modalités de la société privée à responsabilité limitée *starter*

Article 1er

La présente loi règle une matière visée à l'article 78 de la Constitution.

Art. 2

Dans l'article 69 du livre IV, titre V, chapitre II, section I du Code des sociétés, il est inséré un alinéa, rédigé comme suit:

“Le point 14° n'est pas applicable à la société privée à responsabilité limitée *starter*, visée à l'article 211bis.”.

Art. 3

Dans le livre VI, titre Ier, du même Code, il est inséré un article 211bis, rédigé comme suit:

“La société privée à responsabilité limitée *starter* peut uniquement être constituée par une ou plusieurs personnes physiques pour autant qu'aucune d'entre elles ne détienne de titres dans une autre société à responsabilité limitée qui représentent 5% ou plus du total des droits de vote de cette autre société à responsabilité limitée et pour autant que soit respectée la condition d'occupation visée dans l'article 214, § 2, 2e alinéa.

Toutes les dispositions de ce code qui s'appliquent à la société privée à responsabilité limitée sont applicables, sauf dérogation expresse.

Tant qu'elle n'a pas porté son capital social au moins à hauteur du montant prévu à l'article 214, § 1er, elle doit ajouter à toute mention de sa forme juridique visée par l'article 78 de ce code le mot “*starter*”. C'est ainsi complétée que la forme de la société doit être mentionnée dans les extraits publiés conformément aux articles 68 et 69. L'abréviation de la forme juridique est dite “SPRL-S”..

Art. 4

Dans le même Code, il est inséré un article 212bis, rédigé comme suit:

“§ 1. Iedere oprichter van een in artikel 211bis bedoelde vennootschap wordt geacht hoofdelijk borg te staan voor de verbintenissen van iedere andere besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid *starter* die hij nadien zou oprichten als oprichter.

Deze persoon zal niet langer geacht worden hoofdelijk borg te staan voor de verbintenissen van de in het eerste lid bedoelde vennootschappen, zodra de vennootschap verliest of afziet van haar hoedanigheid van *starter* of zodra de ontbinding ervan wordt bekendgemaakt.”.

§ 2. Onverminderd de vorige paragraaf, is iedere oprichter van een in artikel 211bis bedoelde vennootschap die effecten bezit in een andere vennootschap met beperkte aansprakelijkheid die 5% of meer vertegenwoordigen van het totaal der stemrechten van dergelijke andere vennootschap met beperkte aansprakelijkheid, hoofdelijk gehouden jegens de belanghebbenden.

Art. 5

Artikel 213 van hetzelfde Wetboek wordt aangevuld met een paragraaf drie, luidende:

“Dit artikel is niet van toepassing op de vennootschappen opgericht in toepassing van artikel 211bis. Deze vrijstelling neemt een einde als zij het statuut van “*starter*” verliezen en ten laatste bij verstrijken van de termijn van vijf jaar bedoeld in artikel 214, § 2, tweede lid.”

Art. 6

Artikel 214 van hetzelfde Wetboek, waarvan de bestaande tekst paragraaf 1 vormt, wordt aangevuld met een paragraaf twee, luidende:

“§ 2. In het in artikel 211bis bedoelde geval is het maatschappelijk kapitaal gelegen tussen 1 euro en het in artikel 214, § 1 vastgestelde bedrag.

Ten laatste vijf jaar na de oprichting of zodra de vennootschap een equivalent van vijf voltijdse werknemers te werk stelt, moet de vennootschap haar maatschappelijk kapitaal verhogen om het ten minste te brengen op het in de eerste paragraaf vastgestelde bedrag. Zodra het maatschappelijk kapitaal is verhoogd zoals hiervoor is beschreven, verliest de vennootschap het statuut van “*starter*” en zijn de bepalingen van artikel 223, eerste en tweede lid, van toepassing.

Na het verstrijken van een termijn van drie jaar na de oprichting zijn de vennoten hoofdelijk gehouden jegens de belanghebbenden voor het verschil tussen het minimumkapitaal vereist bij de eerste paragraaf en het bedrag van het geplaatst kapitaal,

Zolang de vennootschap het statuut van “*starter*” heeft, kan zij niet overgaan tot een kapitaalvermindering.”.

“§ 1. Tout fondateur d'une société visée à l'article 211bis est réputé caution solidaire des obligations de toute autre société privée à responsabilité limitée *starter* qu'il constituerait par la suite comme fondateur.

Cette personne ne sera plus réputée caution solidaire des obligations des sociétés visées à l'alinéa 1er dès que la société perd ou renonce à son caractère “*starter*” ou dès la publication de sa dissolution.”.

§ 2. Sans préjudice au paragraphe précédent, tout fondateur d'une société visée à l'article 211bis qui détient des titres dans une autre société à responsabilité limitée qui représentent 5% ou plus du total des droits de vote de cette autre société à responsabilité limitée est tenu solidairement envers les intéressés.

Art. 5

L'article 213 du même Code, est complété par un paragraphe trois, rédigé comme suit:

“Cet article ne s'applique pas aux sociétés constituées conformément à l'article 211bis. Cette exemption prend fin quand elles perdent le statut de “*starter*” et au plus tard à l'expiration du délai de cinq ans prévu à l'article 214, § 2, alinéa deux.”

Art. 6

L'article 214 du même Code, dont le texte actuel forme le paragraphe 1er, est complété par un paragraphe deux, rédigé comme suit:

“§ 2. Dans le cas visé à l'article 211bis, le capital social se situe entre 1 euro et le montant fixé à l'article 214, § 1er.

Au plus tard cinq ans après sa constitution ou dès que la société embauche l'équivalent de cinq travailleurs temps plein, la société doit procéder à une augmentation de son capital social pour le porter au moins à hauteur du montant prévu au paragraphe premier. Dès que le capital social a été porté à hauteur du montant tel que prévu ci-dessus, la société perd le statut de “*starter*” et les dispositions de l'article 223, alinéas 1er et 2 sont applicables.

Après expiration d'un délai de trois ans après la constitution, les associés sont tenus solidairement envers les intéressés de la différence éventuelle entre le capital minimum requis par le paragraphe premier et le montant du capital souscrit.,

Aussi longtemps que la société a le statut de “*starter*”, elle ne peut pas procéder à une réduction de capital.”.

Art. 7

Artikel 215 van hetzelfde Wetboek wordt aangevuld met twee leden, luidende:

“In het in artikel 211bis bedoelde geval is men verplicht om zich bij het opstellen van het financieel plan te laten bijstaan door een daartoe door de Koning erkende instelling of organisatie of door een boekhouder, een externe accountant of een bedrijfsrevisor die wordt aangewezen door de oprichters.

Men moet gebruik maken van een financieel plan, waarvan de essentiële criteria door de Koning worden vastgelegd.”.

Art.8

Artikel 223 van hetzelfde Wetboek wordt aangevuld met een lid, luidende:

“In het in artikel 211bis bedoelde geval wordt het in het eerste lid vastgestelde bedrag bepaald op 1 euro, zelfs indien de vennootschap eenhoofdig is”.

Art. 9

In artikel 224, eerste lid van hetzelfde Wetboek worden de woorden “Een bewijs van die deponering wordt” vervangen door de woorden “Behoudens in het in artikel 211bis bedoelde geval, wordt een bewijs van die deponering.”.

Art. 10

In artikel 229, eerste lid, 5° van hetzelfde Wetboek worden de woorden “het maatschappelijk kapitaal bij de oprichting” vervangen door de woorden “het maatschappelijk kapitaal of in het in artikel 211bis bedoelde geval, het eigen vermogen en de achtergestelde middelen, bij de oprichting” ingevoegd.

Art. 11

Artikel 249 van hetzelfde Wetboek, waarvan de bestaande tekst paragraaf 1 zal vormen, wordt aangevuld met een paragraaf 2, luidende:

“§ 2. In het in artikel 211bis bedoelde geval mogen de aandelen van een vennoot, op straffe van nietigheid van de verrichting, niet worden overgedragen aan een rechtspersoon.

Rechtspersonen kunnen alleen worden toegelaten door middel van een kapitaalverhoging die het maatschappelijk kapitaal ten minste brengt op het in artikel 214, § 1 vastgestelde bedrag.

Indien de aandelen overgaan op een natuurlijke persoon, door overlijden of onder levenden, zijn de bepalingen van de vorige paragraaf en van artikel 212bis op de verkrijger van toepassing.”.

Art. 7

L'article 215 du même Code, est complété par deux alinéas, rédigés comme suit:

“Dans le cas visé à l'article 211bis, l'on est obligé, pour la rédaction du plan financier, de se faire assister par une institution ou organisation agréée à cette fin par le Roi, un comptable, un expert-comptable externe ou un réviseur d'entreprise désigné par les fondateurs.

L'on doit utiliser un plan financier dont les critères essentiels sont établis par le Roi.”.

Art.8

L'article 223 du même Code, est complété par un alinéa, rédigé comme suit:

“Dans le cas visé à l'article 211bis, le montant prévu à l'alinéa 1er est fixé à 1 euro, même si la société est unipersonnelle.”.

Art.9

À l'article 224, alinéa 1er, du même Code, les mots “Une attestation justifiant ce dépôt est” sont remplacés par les mots “Sauf dans le cas visé à l'article 211bis, une attestation justifiant ce dépôt est”.

Art. 10

À l'article 229, alinéa 1er, 5° du même Code, les mots “le capital social était, lors de la constitution” sont remplacés par les mots “le capital social ou dans le cas visé à l'article 211bis, les fonds propres et les moyens subordonnés, étaient, lors de la constitution”.

Art. 11

L'article 249 du même Code, dont le texte actuel constituera le paragraphe premier, est complété par un paragraphe deux, rédigé comme suit:

“§ 2. Dans le cas visé à l'article 211bis, les parts d'un associé ne peuvent être cédées à une personne morale, à peine de nullité de l'opération.

Des personnes morales ne peuvent être admises que par la voie d'une augmentation de capital qui porte le capital social au moins à hauteur du montant prévu à l'article 214, § 1er.

Si les parts sont transférées à une personne physique, suite à un décès ou entre vifs, les dispositions du paragraphe précédent et de l'article 212bis s'appliquent au cessionnaire.”.

Art. 12

Artikel 255 van hetzelfde Wetboek wordt aangevuld met een lid, luidende:

“In het in artikel 211bis bedoelde geval kan de vennootschap slechts worden bestuurd door een of meer natuurlijke personen.”.

Art. 13

In hetzelfde Wetboek wordt een artikel 319bis ingevoegd, luidende:

“In het in artikel 211bis bedoelde geval is artikel 319 niet van toepassing, maar houdt de algemene vergadering een bedrag in van ten minste een vierde van de nettowinst voor de vorming van een reservefonds. Deze verplichting tot afneming geldt tot op het ogenblik dat het reservefonds het bedrag heeft bereikt van het verschil tussen het minimumkapitaal vereist bij artikel 214, § 1 en het geplaatst kapitaal.

De algemene vergadering kan beslissen, overeenkomstig de regels van de statutenwijziging, dat dit reservefonds wordt geïncorporeerd in het kapitaal.”.

Art. 14

Artikel 332 van hetzelfde Wetboek wordt aangevuld met een lid 6, luidende:

“Dit artikel is niet van toepassing op de vennootschappen opgericht in toepassing van artikel 211bis. Deze vrijstelling neemt een einde als zij het statuut van “starter” verliezen en ten laatste bij verstrijken van de termijn van vijf jaar bedoeld in artikel 214, § 2, tweede lid.”.

Art. 15

Artikel 333 van hetzelfde Wetboek wordt aangevuld met een lid 2, luidende:

“Dit artikel is niet van toepassing op de vennootschappen opgericht in toepassing van artikel 211bis. Deze vrijstelling neemt een einde als zij het statuut van “starter” verliezen en ten laatste bij verstrijken van de termijn van vijf jaar bedoeld in artikel 214, § 2, tweede lid.”.

Art. 16

Deze wet is van toepassing op de bvba *starters* die zijn opgericht vanaf de dag van bekendmaking van deze wet in *het Belgisch Staatsblad*.

Art. 12

L'article 255 du même Code, est complété par un alinéa, rédigé comme suit:

“Dans le cas visé à l'article 211bis, cette gestion ne peut être assurée que par une ou plusieurs personnes physiques.”.

Art.13

Dans le même Code, il est inséré un article 319bis, rédigé comme suit:

“Dans le cas visé à l'article 211bis l'article 319 n'est pas d'application, mais l'assemblée générale fait annuellement, sur les bénéfices nets, un prélèvement d'un quart au moins, affecté à la formation d'un fonds de réserve. Cette obligation de prélèvement existe jusqu'à ce que le fonds de réserve ait atteint le montant de la différence entre le capital minimum requis par l'article 214, § 1er et le capital souscrit.

L'assemblée générale peut décider, conformément aux règles de la modification des statuts, que ce fonds de réserve soit incorporé dans le capital.”.

Art. 14

L'article 332 du même Code, est complété par un alinéa 6, rédigé comme suit:

“Cet article ne s'applique pas aux sociétés constituées conformément à l'article 211bis. Cette exemption prend fin quand elles perdent le statut de “starter” et au plus tard à l'expiration du délai de cinq ans prévu à l'article 214, § 2, alinéa 2.”.

Art. 15

L'article 333 du même Code, est complété par un alinéa 2, rédigé comme suit:

“Cet article ne s'applique pas aux sociétés constituées conformément à l'article 211bis. Cette exemption prend fin quand elles perdent le statut de “starter” et au plus tard à l'expiration du délai de cinq ans prévu à l'article 214, § 2, alinéa 2.”.

Art. 16

La présente loi est applicable aux SPRL *starters* qui sont constituées à partir du jour de la publication de la présente loi au *Moniteur belge*.

**ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE
NR. 46.680/2
van 10 juni 2009**

De Raad van State, afdeling wetgeving, tweede kamer, op 14 mei 2009 door de Minister van KMO's, Zelfstandigen verzocht haar, binnen een termijn van dertig dagen, van advies te dienen over een voorontwerp van wet "tot wijziging van het Wetboek van vennootschappen en tot vaststelling van de modaliteiten van de besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid *starter*", heeft het volgende advies gegeven:

Onderzoek van het ontwerp

Indieningsbesluit

1. Wetten hebben geen aanhef. Indieningsbesluiten waarbij een ontwerp bij de Kamers wordt ingediend, hebben evenmin een aanhef: de eerste drie leden moeten dus vervallen.

2. Aan het begin van het volgende lid schrijve men in de Franse tekst: "Sur la proposition ...".

Dispositief

Art. 2

Er is geen grond om in de inleidende zin te vermelden dat artikel 69 van het Wetboek van Vennootschappen deel uitmaakt van "boek IV, titel V, hoofdstuk II, afdeling I, onderafdeling I". Daarentegen moet wel worden verwezen naar alle vroegere, nog geldende wijzigingen ervan, namelijk alle wijzigingen die niet door latere wijzigingen doelloos zijn geworden, in het onderhavige geval de wijzigingen die voortvloeien uit de wetten van 2 augustus 2002 en 14 december 2005, alsook uit de koninklijke besluiten van 1 september 2004 en 28 november 2006.

Als het de bedoeling is het ontworpen lid toe te voegen aan het einde van het artikel, moet de inleidende zin als volgt worden gesteld:

"Art. 2. Artikel 69 van het Wetboek van Vennootschappen, gewijzigd bij [zie hierboven], wordt aangevuld met een lid, luidende:".

Art. 3

1. De woorden "boek VI, titel I, van" moeten vervallen in de inleidende zin, die er bijgevolg zal uitzien zoals die van artikel 4.

Het ontworpen artikel moet bovendien beginnen met de vermelding "Art. 211bis".

**AVIS DU CONSEIL D'ÉTAT
N° 46.680/2
du 10 juin 2009**

Le Conseil d'État, section de législation, deuxième chambre, saisi par la Ministre des PME, des Indépendants, le 14 mai 2009, d'une demande d'avis, dans un délai de trente jours, sur un avant-projet de loi "modifiant le code des sociétés et prévoyant les modalités de la société privée à responsabilité limitée *starter*", a donné l'avis suivant:

Examen du projet

Arrêté de présentation

1. Les lois sont dépourvues de préambule. Il en va de même de l'arrêté de présentation du projet, destiné à en saisir les Chambres: les trois premiers alinéas doivent dès lors être omis.

2. Au début de l'alinéa suivant, il y a lieu d'écrire, dans le texte français, "Sur la proposition ...".

Dispositif

Art. 2

Dans la phrase liminaire, il n'y a pas lieu de préciser que l'article 69 du Code des sociétés est inclus dans son "livre IV, titre V, chapitre II, section 1", sous-section première. Il convient en revanche de citer toutes ses modifications antérieures qui sont encore en vigueur, c'est-à-dire qui ne sont pasvenues sans objet à la suite de modifications ultérieures, en l'occurrence celles résultant des lois des 2 août 2002 et 14 décembre 2005, ainsi que des arrêtés royaux des 1er septembre 2004 et 28 novembre 2006.

S'il s'agit d'ajouter l'alinéa en projet à la fin de l'article, la phrase liminaire doit être rédigée comme suit:

"Art. 2. L'article 69 du Code des sociétés, modifié par [voir ci-avant], est complété par un alinéa rédigé comme suit:".

Art. 3

1. Les mots "livre VI, titre I, du" doivent être supprimés dans la phrase liminaire, qui se présentera en conséquence comme celle de l'article 4.

Doit en outre figurer au début de l'article en projet la mention "Art. 211bis".

2. Bij artikel 3 wordt in het Wetboek van Vennootschappen een artikel *211bis* ingevoegd, dat bepaalt dat een besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid *starter* (hierna S-bvba te noemen) alleen kan worden opgericht "voor zover men de tewerkstellingsvoorraad als bedoeld in artikel 214, § 2, 2de lid respecteert". Die tekst bevat echter geen voorraad voor de oprichting van een S-bvba, maar een voorraad voor uitsluiting van de S-bvba-regeling. Een S-bvba is immers niet mogelijk zodra de vennootschap op zijn minst 5 werknemers in dienst heeft.

Bovendien heeft de S-bvba bij de akte van oprichting ervan — het geval waarop het ontworpen artikel 3 betrekking heeft — per definitie niemand in dienst, aangezien ze geen rechtspersoonlijkheid heeft.

Artikel 3 moet dus herschreven worden.

3. Subsidiair schrijf men in de Franse versie van het ontworpen tweede lid "du présent code" in plaats van "de ce code".

Art. 4

Het ontworpen artikel moet beginnen met de vermelding "Art. 212bis.". Vervolgens schrijf men in de Franse tekst "§ 1er". Het sluitende aanhalingsteken moet op het einde van paragraaf 2 komen, in plaats van aan het einde van paragraaf 1.

Aan het begin van de Franse tekst van paragraaf 2 schrijf men "Sans préjudice du ...".

Art. 5

Het artikel moet als volgt worden gesteld:

"Art. 5. Artikel 213 van hetzelfde Wetboek, gewijzigd bij de wet van 14 juni 2004, wordt aangevuld met een paragraaf 3, luidende:

"§ 3. Dit artikel is niet van toepassing ... opgericht overeenkomstig artikel 211bis ...".

Art. 6

1. De inleidende zin moet als volgt worden gesteld:

"Art. 6. In hetzelfde Wetboek wordt artikel 214, gewijzigd bij het koninklijk besluit van 13 juli 2001 en waarvan de bestaande tekst paragraaf 1 zal vormen, aangevuld met een paragraaf 2, luidende:".

2. In het ontworpen artikel 214, paragraaf 2, tweede lid, is in de Franse tekst sprake van "*la société (qui) embauche l'équivalent de cinq travailleurs temps plein*". Naar het

2. L'article 3 insère dans le Code des sociétés un article *211bis* qui prévoit que la constitution d'une Société privée à responsabilité limitée *starter* (ci-après dénommée "SPRL-S") n'est possible que "pour autant que soit respectée la condition d'occupation visée dans l'article 214, § 2, 2e alinéa". Or, ce texte ne crée pas une condition de constitution de la SPRL-S mais une condition d'exclusion du régime de la SPRL-S. En effet, la SPRL-S n'est pas possible dès lors que celle-ci occupe 5 personnes au minimum.

De plus, lors de l'acte de constitution de la SPRL-S qui est l'hypothèse visée par l'article 3 en projet, celle-ci, par définition, n'occupe personne puisqu'elle n'a pas la personnalité juridique.

Le texte de l'article 3 doit dès lors être réécrit.

3. À titre subsidiaire, à l'alinéa 2 en projet, dans la version française, il convient de remplacer les mots "de ce code" par les mots "du présent code".

Art. 4

La mention "Art. 212bis." doit être insérée au début de l'article en projet. Il faut ensuite écrire, dans le texte français, "§ 1er". Le guillemet fermant doit être déplacé de la fin de ce paragraphe 1er à celle du second paragraphe.

Au début du texte français de ce dernier, il faut écrire "Sans préjudice du ...".

Art. 5

Le début de l'article doit être rédigé comme suit:

"Art. 5. L'article 213 du même Code, modifié par la loi du 14 juin 2004, est complété par un paragraphe 3 rédigé comme suit:

"§ 3. ...".

Art. 6

1. La phrase liminaire doit être rédigée comme suit:

"Art. 6. Dans le même Code, l'article 214, modifié par l'arrêté royal du 13 juillet 2001, et dont le texte actuel formera le paragraphe 1er, est complété par un paragraphe 2 rédigé comme suit:".

2. À l'alinéa 2 du paragraphe 2 de l'article 214 en projet, le texte français parle de la société qui "embauche" l'équivalent de cinq travailleurs temps plein. À l'instar de la version

voorbeeld van de Nederlandse tekst moet worden gesproken van "*la société qui "occupe" l'équivalent de cinq travailleurs temps plein*".

Art. 7

1. In artikel 7 van het ontwerp staat dat een financieel plan voor de S-bvba moet worden opgesteld, naar het voorbeeld van wat artikel 215 van het Wetboek van Vennootschappen voor iedere bvba vereist. Terwijl het Wetboek van Vennootschappen de oprichters van de bvba in laatstgenoemd geval echter volledig vrijlaat bij het opstellen van het financieel plan, bepaalt artikel 7 dat "men (de oprichter of oprichters) ⁽¹⁾ verplicht (is) om zich bij het opstellen van het financieel plan te laten bijstaan door een daartoe door de Koning erkende instelling of organisatie of door een boekhouder, een externe accountant of een bedrijfsrevisor die wordt aangewezen door de oprichters".

In de memorie van toelichting wordt dat vereiste gewetzigd met de noodzaak "vroegtijdige faillissementen door een gebrek aan ervaring of realisme bij het opstellen van het financieel plan te voorkomen".

Hoewel deze zorg van de stellers van het ontwerp begrijpelijk is, vormt ze desalniettemin een verschil in behandeling, in het bijzonder ten opzichte van de bvba opgericht door één persoon, zoals bedoeld in artikel 211 van het Wetboek van vennootschappen, die het dichtst bij de S-bvba aanleunt, behalve wat het vereiste bedrag van het kapitaal betreft. De stellers van de tekst zouden dat bijzondere vereiste moeten wettigen ten opzichte van laatstgenoemde vorm van bvba, die op het eerste gezicht aan dezelfde gevaren voor faillissement is blootgesteld als de S-bvba.

2. Volgens de ontworpen tekst kan de hulp bij het opstellen van het financieel plan geboden worden door "een boekhouder, een externe accountant of een bedrijfsrevisor". Aangezien een beroep kan worden gedaan op een boekhouder, begrijpt de Raad van State niet waarom het beroep op een accountant alleen mogelijk is als het een "externe" accountant is.

De steller van het ontwerp zou het woord "externe" ofwel moeten laten vallen, ofwel, als hij het behoudt, moeten uitleggen waarom hij dat doet.

3. De ontworpen tekst bevat de verplichting om zich voor het opstellen van het financieel plan "te laten bijstaan" door een door de Koning erkende instelling of organisatie, door een boekhouder, een accountant of een bedrijfsrevisor.

De woorden "zich laten bijstaan" hebben geen precieze juridische betekenis.

néerlandaise, il y a lieu de parler de la société qui "occupe" l'équivalent de cinq travailleurs temps plein.

Art. 7

1. L'article 7 du projet impose la rédaction d'un plan financier pour la SPRL-S, à l'instar de ce que requiert l'article 215 du Code des sociétés pour toute SPRL quelconque. Mais, alors que dans ce dernier cas le Code des sociétés laisse aux fondateurs de la SPRL toute liberté pour établir le plan financier, l'article 7 dispose que, "pour la rédaction du plan financier, l'on (le ou les fondateurs) ⁽¹⁾ est obligé de se faire assister par une institution ou organisation agréée à cette fin par le Roi, un comptable, un expert-comptable externe ou un réviseur d'entreprise désigné par les fondateurs".

L'exposé des motifs justifie cette exigence par la nécessité d'"éviter des faillites prématuées à cause d'un manque d'expérience ou de réalisme lors de la rédaction du plan financier".

Si cette préoccupation des auteurs du texte se comprend, elle n'en constitue pas moins une différence de traitement par rapport singulièrement à la SPRL constituée par une seule personne telle que visée à l'article 211 du Code des sociétés et qui est la plus proche de la SPRL-S, sauf en ce qui concerne le montant requis du capital. L'auteur du texte devrait justifier cette exigence particulière par rapport à cette dernière forme de SPRL qui, à première vue, est soumise aux mêmes risques de faillite que la SPRL-S.

2. Selon le texte en projet, l'assistance pour l'élaboration du plan financier peut être fournie par "un comptable, un expert-comptable externe ou un réviseur d'entreprise". Dès lors qu'il peut être fait appel à un comptable, le Conseil d'État ne comprend pas pourquoi le recours à un expert-comptable n'est possible que s'il est "externe".

L'auteur du projet devrait soit supprimer le mot "externe", soit s'il le maintient, en expliquer la raison.

3. Le texte en projet prévoit l'obligation, pour la rédaction du plan financier, "de se faire assister" par une institution ou organisation agréée par le Roi, un comptable, un expert-comptable ou un réviseur d'entreprise.

Les termes "se faire assister" n'ont pas de signification juridique précise.

¹ De zinswendingen die beginnen met de woorden "men is verplicht" en "men moet gebruik maken" moeten worden herzien, omdat die woorden niet geschikt zijn voor een correcte redactie van wetsbepalingen. Op het einde van de ontworpen leden moet bovendien een sluitend aanhalingssteken komen.

¹ La tournure des phrases introduites par les expressions "l'on est obligé" et "l'on doit utiliser", impropre à la rédaction correcte de dispositions législatives, doit être revue. Il convient en outre d'ajouter le guillemet fermant à la fin des alinéas en projet.

Voorts doen de gevolgen van een gebrekkige bijstand vragen rijzen, in het bijzonder wat aansprakelijkheid betreft.

De steller van het ontwerp moet de nodige preciseringen aanbrengen om de huidige onduidelijkheden weg te werken.

4. In het laatste lid van artikel 215 van het Wetboek van Vennootschappen, zoals het volgens het ontwerp wordt aangevuld, staat dat gebruik moet worden gemaakt van een financieel plan "waarvan de essentiële criteria door de Koning worden vastgelegd".

In zijn huidige lezing slaat dit lid op alle bvba's. Als dat niet de bedoeling van de steller van het ontwerp is, zou het aldus ingestelde verschil in behandeling moeten worden gewettigd en zou de tekst dienovereenkomstig moeten worden aangepast.

Art. 8

1. In de inleidende zin moet worden vermeld dat artikel 223 van het Wetboek van vennootschappen gewijzigd is bij het koninklijk besluit van 20 juli 2000 en de wet van 14 juni 2004.

2. Bij de ontworpen tekst wordt artikel 223 van het Wetboek van Vennootschappen aangevuld met de bepaling dat, wanneer het om een S-bvba gaat, het bedrag van het kapitaal dat moet worden gestort bepaald wordt op 1 euro, "zelfs indien de vennootschap eenhoofdig is".

Die verwijzing naar een eenhoofdige vennootschap is dubbelzinnig: gaat het om de bvba opgericht door één persoon bedoeld in artikel 211 van het Wetboek van vennootschappen, of om de S-bvba bedoeld in het ontworpen artikel 211bis, die door één natuurlijke persoon kan worden opgericht?

In laatstgenoemd geval zijn de woorden "indien de vennootschap eenhoofdig is" overbodig en moeten ze vervallen.

Art. 9

Het begin van het artikel moet als volgt gesteld worden:

"Art. 9. In artikel 224, eerste lid, van hetzelfde Wetboek, gewijzigd bij de wet van 14 december 2005, ..."

Art. 10

Het artikel moet als volgt gesteld worden:

"In artikel 229, eerste lid, 5°, van hetzelfde Wetboek worden de woorden "het maatschappelijk kapitaal bij de oprichting kennelijk ontoereikend was" vervangen door de woorden "het maatschappelijk kapitaal of in het geval bepaald in artikel 211bis, het eigen vermogen en de ondergeschikte middelen, bij de oprichting kennelijk ontoereikend waren"."

Par ailleurs, les conséquences notamment en termes de responsabilité d'une assistance défectueuse suscitent des questions.

Il appartient à l'auteur du projet d'apporter les précisions nécessaires pour lever les ambiguïtés actuelles.

4. Le dernier alinéa de l'article 215 du Code des sociétés tel que complété selon le projet impose d'utiliser un plan financier "dont les critères essentiels sont établis par le Roi".

Tel qu'il est rédigé, cet alinéa vise l'ensemble des SPRL. Si telle n'est pas l'intention de l'auteur du projet, la différence de traitement ainsi établie devrait être justifiée et le texte adapté en conséquence.

Art. 8

1. La phrase liminaire doit préciser que l'article 223 du Code des sociétés a été modifié par l'arrêté royal du 20 juillet 2000 et la loi du 14 juin 2004.

2. Le texte en projet complète l'article 223 du Code des sociétés en disposant que, lorsqu'il s'agit d'une SPRL-S, le montant du capital qui doit être libéré est fixé à 1 euro, "même si la société est unipersonnelle".

Cette référence à une société unipersonnelle est ambiguë: s'agit-il de la SPRL-U visée à l'article 211 du Code des sociétés ou de la SPRL-S visée à l'article 211bis en projet qui peut être constituée par une seule personne physique?

Dans cette dernière hypothèse, les mots "si la société est unipersonnelle" sont superfétatoires et doivent être omis.

Art. 9

Le début de l'article doit être rédigé comme suit:

"Art. 9. Dans l'article 224, alinéa 1er, du même Code, modifié par la loi du 14 décembre 2005, ..."

Art. 10

La version néerlandaise du texte doit être remplacée par celui figurant dans la version néerlandaise du présent avis.

Art. 11

De inleidende zin moet als volgt worden gesteld:

"Art. 11. In hetzelfde Wetboek wordt artikel 249, waarvan de bestaande tekst paragraaf 1 zal vormen, aangevuld met een paragraaf 2, luidende:"

Art. 12

In de inleidende zin moet gepreciseerd worden dat artikel 255 van het Wetboek van Vennootschappen gewijzigd is bij de wet van 2 augustus 2002.

Art. 13

1. Aan het begin van het ontworpen artikel moet de vermelding "Art. 319bis" worden ingevoegd.

2. De ontworpen tekst voegt in het Wetboek van vennootschappen een artikel 319bis in, dat de S-bvba's verplicht een reservefonds aan te leggen.

Die verplichting vervalt zodra dat fonds het bedrag heeft bereikt van het verschil tussen het minimumkapitaal dat voor iedere bvba vereist is (18 550 euro) en het kapitaal van de S-bvba.

In de toelichting is er daarenboven sprake van een tweede situatie waarin een einde wordt gemaakt aan de verplichting om een reservefonds aan te leggen, namelijk wanneer de S-bvba omgevormd wordt tot een volwaardige bvba.

In de ontworpen tekst van artikel 319bis komt die situatie niet aan bod. Hij behoort wat dat betreft te worden aangevuld.

Artikelen 14 en 15

1. In de inleidende zin van de Nederlandse tekst schrijve men respectievelijk "zesde lid" en "tweede lid" in plaats van "lid 6" en "lid 2".

2. In de Franse versie moeten de woorden "cet article" vervangen worden door de woorden "le présent article".

3. In de Nederlandse versie, in de onderscheiden ontworpen bepalingen vervang men de woorden "in toepassing van" door het woord "overeenkomstig".

Art. 15

In de inleidende zin moet gepreciseerd worden dat artikel 333 van het Wetboek van vennootschappen gewijzigd is bij het koninklijk besluit van 20 juli 2000.

Art. 11

La phrase liminaire doit être rédigée comme suit:

"Art. 11. Dans le même Code, l'article 249, dont le texte actuel formera le paragraphe 1er, est complété par un paragraphe 2 rédigé comme suit:".

Art. 12

La phrase liminaire doit préciser que l'article 255 du Code des sociétés a été modifié par la loi du 2 août 2002.

Art. 13

1. La mention "Art. 319bis." doit être insérée au début de l'article en projet.

2. Le texte en projet insère dans le Code des sociétés un article 319bis qui fait obligation aux SPRL-S de constituer un fonds de réserve.

Cette obligation prend fin lorsque ce fonds a atteint le montant de la différence entre le capital minimum requis pour toute SPRL (18 550 euros) et le capital de la SPRL-S.

L'exposé des motifs prévoit, en outre, une seconde situation où il est mis fin à l'obligation de constituer un fonds de réserve, à savoir lorsque la SPRL-S est transformée en une SPRL à part entière.

Le texte en projet relativement à l'article 319bis ne prend pas en compte cette situation. Il y aurait lieu de le compléter sur ce point.

Articles 14 et 15

1. Dans la phrase liminaire du texte néerlandais, il faudrait écrire respectivement "zesde lid" et "tweede lid" au lieu de "lid 6" et "lid 2".

2. Dans la version française, les mots "cet article" doivent être remplacés par les mots "le présent article".

3. Dans les dispositions respectives en projet de la version néerlandaise, les mots "in toepassing" devraient être remplacés par le mot "overeenkomstig".

Art. 15

La phrase liminaire doit préciser que l'article 333 du Code des sociétés a été modifié par l'arrêté royal du 20 juillet 2000.

Art. 16

Overeenkomstig artikel 4, tweede lid, van de wet van 31 mei 1961 betreffende het gebruik der talen in wetgevingszaken, het opmaken, bekendmaken en inwerkingtreden van wetten en verordeningen, zijn wetten "verbindend in het gehele Rijk de tiende dag na die van hun bekendmaking, tenzij de wet een andere termijn heeft bepaald". Daarom behoort men, alvorens te bepalen dat de ontworpen wet onmiddellijk in werking treedt, de dag waarop ze in het *Belgisch Staatsblad* wordt bekendgemaakt, zich ervan te vergewissen dat er dwingende redenen bestaan om af te wijken van de minimumtermijn die normaal aan de belanghebbenden geboden wordt om ervan kennis te nemen en zich ernaar te richten⁽²⁾. Tenzij er zulk een reden bestaat om de termijn niet op te leggen die de wetgever aldus normaal gezien nodig heeft geacht - in welk geval zulks toegelicht moet worden in de memorie van toelichting -, moet artikel 16 vervallen.

De kamer was samengesteld uit

de Heren

Y. Kreins, kamervoorzitter,

P. Vandernoot,

Mevrouw

M. Baguet, staatsraden,

de Heer

G. Keutgen,

de Dames

A. Weyembergh, assessoren van de afdeling wetgeving,

B. Vigneron, griffier.

Het verslag werd uitgebracht door de heer J.-L. PAQUET, eerste auditeur.

De overeenstemming tussen de Franse en de Nederlandse tekst werd nagezien onder toezicht van de heer J. JAUMOTTE, Staatraad.

De griffier, *De voorzitter,*

B. VIGNERON Y. KREINS

Art. 16

Conformément à l'article 4, alinéa 2, de la loi du 31 mai 1961 relative à l'emploi des langues en matière législative, à la présentation, à la publication et à l'entrée en vigueur des textes légaux et réglementaires, les lois "sont obligatoires dans tout le royaume le dixième jour après celui de leur publication, à moins que la loi n'ait fixé un autre délai". Aussi, avant de prévoir que la loi en projet s'appliquera immédiatement, le jour de sa publication au *Moniteur belge*, convient-il de s'assurer qu'il existe des raisons impérieuses de déroger au délai minimal normalement accordé à ses destinataires pour en prendre connaissance et s'y conformer⁽²⁾. Sauf s'il existe une telle raison justifiant la suppression du délai que le législateur a ainsi jugé normalement nécessaire - auquel cas il faudrait l'expliquer dans l'exposé des motifs -, l'article 16 doit donc être omis.

La chambre était composée de

Messieurs

Y. Kreins, président de chambre,

P. Vandernoot,

Madame

M. Baguet, conseillers d'État,

Monsieur

G. Keutgen,

Mesdames

A. Weyembergh, assesseurs de la section de législation,

B. Vigneron, greffier.

Le rapport a été présenté par M. J.-L. PAQUET, premier auditeur.

Le greffier, *Le président,*

B. VIGNERON Y. KREINS

² Beginselen van de wetgevingstechniek - Handleiding voor het opstellen van wetgevende en reglementaire teksten, 2008, tab "Wetgevingstechniek", aanbeveling 151, a), www.raadvst-consEtat.be.

² Principes de technique législative - Guide de rédaction des textes législatifs et réglementaires, 2008, onglet "Technique législative", recommandation n° 151, a), www.raadvst-consEtat.be.

WETSONTWERP

ALBERT II, KONING DER BELGEN,

Aan allen die nu zijn en hierna wezen zullen,

ONZE GROET.

Op de voordracht van de Minister van Justitie, de Minister van kmo's, Zelfstandigen, Landbouw en Wetenschapsbeleid en de Minister voor Ondernemen en Vereenvoudigen en op het advies van de in Raad vergaderde Ministers,

HEBBEN WIJ BESLOTEN EN BESLUITEN WIJ:

De Minister van kmo's, Zelfstandigen, Landbouw en Wetenschapsbeleid is ermee belast het ontwerp van wet, waarvan de tekst hierna volgt, in onze naam aan de Wetgevende Kamers voor te leggen en bij de Kamer van volksvertegenwoordigers in te dienen:

Artikel 1

Deze wet regelt een aangelegenheid als bedoeld in artikel 78 van de Grondwet.

Art. 2

Artikel 69 van het Wetboek van Vennootschappen, gewijzigd bij de wetten van 2 augustus 2002 en 14 december 2005, alsook bij de koninklijke besluiten van 1 september 2004 en 28 november 2006, wordt aangevuld met een lid, luidende:

“Op de besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid starter, zoals bedoeld in artikel 211bis, is punt 14° niet van toepassing.”.

Art. 3

In hetzelfde Wetboek wordt een artikel 211bis ingevoegd, luidende:

“Art. 211bis. De besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid starter kan enkel worden opgericht door één of meerdere natuurlijke personen voor zover geen van hen effecten bezit in een andere vennootschap met beperkte aansprakelijkheid die 5% of meer vertegenwoordigen van het totaal der stemrechten van dergelijke andere vennootschap met beperkte aansprakelijkheid en voor zover deze geen vijf voltijdse werknemers tewerkstelt.

PROJET DE LOI

ALBERT II, ROI DES BELGES,

À tous, présents et à venir,

SALUT.

Sur la proposition du Ministre de la Justice, de la Ministre des PME, des Indépendants, de l'Agriculture et de la Politique scientifique et du Ministre pour l'Entreprise et la Simplification, et de l'avis de nos Ministres qui en ont délibéré en Conseil,

Nous AVONS ARRÊTÉ ET ARRÊTONS:

La Ministre des PME, des Indépendants, de l'Agriculture et de la Politique scientifique est chargée de présenter en notre nom aux Chambres législatives et de déposer à la Chambre des représentants le projet de loi dont la teneur suit:

Article 1er

La présente loi règle une matière visée à l'article 78 de la Constitution.

Art. 2

L'article 69 du Code des sociétés, modifié par les lois des 2 août 2002 et 14 décembre 2005, ainsi que par les arrêtés royaux des 1er septembre 2004 et 28 novembre 2006, est complété par un alinéa rédigé comme suit:

“Le point 14° n'est pas applicable à la société privée à responsabilité limitée starter, visée à l'article 211bis.”.

Art. 3

Dans le même Code, il est inséré un article 211bis, rédigé comme suit:

“Art. 211bis. La société privée à responsabilité limitée starter peut uniquement être constituée par une ou plusieurs personnes physiques pour autant qu'aucune d'entre elles ne détienne de titres dans une autre société à responsabilité limitée qui représentent 5% ou plus du total des droits de vote de cette autre société à responsabilité limitée, et pour autant qu'elle n'occupe pas l'équivalent de cinq travailleurs temps plein.

Alle bepalingen van dit wetboek die gelden voor de besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid zijn van toepassing, tenzij daarvan uitdrukkelijk wordt afgeweken.

Zolang het maatschappelijk kapitaal niet ten minste is gebracht op het in artikel 214, § 1 vastgestelde bedrag, moet aan iedere door artikel 78 van dit wetboek geviseerde vermelding van de rechtsvorm het woord "starter" worden toegevoegd. Deze woorden moeten eveneens worden toegevoegd aan de vermelding van de rechtsvorm in de uittreksels, zoals die overeenkomstig de artikelen 68 en 69 bekendgemaakt moeten worden. De afkorting van de rechtsvorm luidt "S-bvba".

Art. 4

In hetzelfde Wetboek wordt een artikel 212bis ingevoegd, luidende:

"Art. 212bis. § 1. Iedere oprichter van een in artikel 211bis bedoelde vennootschap wordt geacht hoofdelijk borg te staan voor de verbintenissen van iedere andere besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid starter die hij nadien zou oprichten als oprichter.

Deze persoon zal niet langer geacht worden hoofdelijk borg te staan voor de verbintenissen van de in het eerste lid bedoelde vennootschappen, zodra de vennootschap verliest of afziet van haar hoedanigheid van starter of zodra de ontbinding ervan wordt bekendgemaakt.

§ 2. Onverminderd de vorige paragraaf, is iedere oprichter van een in artikel 211bis bedoelde vennootschap die effecten bezit in een andere vennootschap met beperkte aansprakelijkheid die 5% of meer vertegenwoordigen van het totaal der stemrechten van dergelijke andere vennootschap met beperkte aansprakelijkheid, hoofdelijk gehouden jegens de belanghebbenden."

Art. 5

Artikel 213 van hetzelfde Wetboek, gewijzigd bij de wet van 14 juni 2004, wordt aangevuld met een paragraaf 3, luidende:

"§ 3. Dit artikel is niet van toepassing op de vennootschappen opgericht overeenkomstig artikel 211bis. Deze vrijstelling neemt een einde als zij het statuut van "starter" verliezen en ten laatste bij verstrijken van de termijn van vijf jaar bedoeld in artikel 214, § 2, tweede lid."

Toutes les dispositions du présent code qui s'appliquent à la société privée à responsabilité limitée sont applicables, sauf dérogation expresse.

Tant qu'elle n'a pas porté son capital social au moins à hauteur du montant prévu à l'article 214, § 1er, elle doit ajouter à toute mention de sa forme juridique visée par l'article 78 de ce code le mot "starter". C'est ainsi complétée que la forme de la société doit être mentionnée dans les extraits publiés conformément aux articles 68 et 69. L'abréviation de la forme juridique est dite "SPRL-S".

Art. 4

Dans le même Code, il est inséré un article 212bis, rédigé comme suit:

"Art. 212bis. § 1er. Tout fondateur d'une société visée à l'article 211bis est réputé caution solidaire des obligations de toute autre société privée à responsabilité limitée starter qu'il constituerait par la suite comme fondateur.

Cette personne ne sera plus réputée caution solidaire des obligations des sociétés visées à l'alinéa 1er dès que la société perd ou renonce à son caractère "starter" ou dès la publication de sa dissolution.

§ 2. Sans préjudice du paragraphe précédent, tout fondateur d'une société visée à l'article 211bis qui détient des titres dans une autre société à responsabilité limitée qui représentent 5% ou plus du total des droits de vote de cette autre société à responsabilité limitée est tenu solidairement envers les intéressés.."

Art. 5

L'article 213 du même Code, modifié par la loi du 14 juin 2004, est complété par un paragraphe 3, rédigé comme suit:

"§ 3. Cet article ne s'applique pas aux sociétés constituées conformément à l'article 211bis. Cette exemption prend fin quand elles perdent le statut de "starter" et au plus tard à l'expiration du délai de cinq ans prévu à l'article 214, § 2, alinéa 2."

Art. 6

In hetzelfde Wetboek wordt artikel 214, gewijzigd bij het koninklijk besluit van 13 juli 2001 en waarvan de bestaande tekst paragraaf 1 zal vormen, aangevuld met een paragraaf 2, luidende:

“§ 2. In het in artikel 211bis bedoelde geval is het maatschappelijk kapitaal gelegen tussen 1 euro en het in artikel 214, § 1 vastgestelde bedrag.

Ten laatste vijf jaar na de oprichting of zodra de vennootschap een equivalent van vijf voltijdse werknemers te werk stelt, moet de vennootschap haar maatschappelijk kapitaal verhogen om het ten minste te brengen op het in de eerste paragraaf vastgestelde bedrag. Zodra het maatschappelijk kapitaal is verhoogd zoals hiervoor is beschreven, verliest de vennootschap het statuut van “starter” en zijn de bepalingen van artikel 223, eerste en tweede lid, van toepassing.

Na het verstrijken van een termijn van drie jaar na de oprichting zijn de vennoten hoofdelijk gehouden jegens de belanghebbenden voor het verschil tussen het minimumkapitaal vereist bij de eerste paragraaf en het bedrag van het geplaatst kapitaal,

Zolang de vennootschap het statuut van “starter” heeft, kan zij niet overgaan tot een kapitaalvermindering.”.

Art. 7

Artikel 215 van hetzelfde Wetboek wordt aangevuld met een lid, luidende:

“In het in artikel 211bis bedoeld geval is de oprichter verplicht om zich bij het opstellen van het financieel plan, waarvan de essentiële criteria door de Koning worden vastgesteld, te laten bijstaan door een daartoe door de Koning erkende instelling of organisatie of door een erkende boekhouder, een externe accountant of een bedrijfsrevisor die wordt aangewezen door de oprichter.”

Art. 8

Artikel 223 van hetzelfde Wetboek, gewijzigd bij het koninklijk besluit van 20 juli 2000 en de wet van 14 juni 2004 wordt aangevuld met een lid, luidende:

“In het in artikel 211bis bedoelde geval wordt het in het eerste lid vastgestelde bedrag bepaald op 1 euro.”.

Art. 6

Dans le même Code, l'article 214, modifié par l'arrêté royal du 13 juillet 2001 et dont le texte actuel formera le paragraphe 1er, est complété par un paragraphe 2 rédigé comme suit:

“§ 2. Dans le cas visé à l'article 211bis, le capital social se situe entre 1 euro et le montant fixé à l'article 214, § 1er.

Au plus tard cinq ans après sa constitution ou dès que la société occupe l'équivalent de cinq travailleurs temps plein, la société doit procéder à une augmentation de son capital social pour le porter au moins à hauteur du montant prévu au paragraphe premier. Dès que le capital social a été porté à hauteur du montant tel que prévu ci-dessus, la société perd le statut de “starter” et les dispositions de l'article 223, alinéas 1er et 2 sont applicables.

Après expiration d'un délai de trois ans après la constitution, les associés sont tenus solidairement envers les intéressés de la différence éventuelle entre le capital minimum requis par le paragraphe premier et le montant du capital souscrit,

Aussi longtemps que la société a le statut de “starter”, elle ne peut pas procéder à une réduction de capital.”.

Art. 7

L'article 215 du même Code, est complété par un alinéa, rédigé comme suit:

“Dans le cas visé à l'article 211bis, le fondateur est tenu, pour la rédaction du plan financier, dont les critères essentiels sont fixés par le Roi, de se faire assister par une institution ou organisation agréée à cette fin par le Roi, un comptable agréé, un expert-comptable externe ou un réviseur d'entreprises désigné par le fondateur.”

Art. 8

L'article 223 du même Code, modifié par l'arrêté royal du 20 juillet 2000 et la loi du 14 juin 2004, est complété par un alinéa, rédigé comme suit:

“Dans le cas visé à l'article 211bis, le montant prévu à l'alinéa 1er est fixé à 1 euro.”.

Art. 9

In artikel 224, eerste lid, van hetzelfde Wetboek, gewijzigd bij de wet van 14 december 2005, worden de woorden “Een bewijs van die deponering wordt” vervangen door de woorden “Behoudens in het in artikel 211bis bedoelde geval, wordt een bewijs van die deponering.”.

Art. 10

In artikel 229, eerste lid, 5°, van hetzelfde Wetboek worden de woorden “het maatschappelijk kapitaal bij de oprichting kennelijk ontoereikend was” vervangen door de woorden “het maatschappelijk kapitaal of in het geval bepaald in artikel 211bis,, het eigen vermogen en de ondergeschikte middelen, bij de oprichting kennelijk ontoereikend waren”.

Art. 11

In hetzelfde Wetboek wordt artikel 249, waarvan de bestaande tekst paragraaf 1 zal vormen, aangevuld met een paragraaf 2, luidende:

“§ 2. In het in artikel 211bis bedoelde geval mogen de aandelen van een venoot, op straffe van nietigheid van de verrichting, niet worden overgedragen aan een rechtspersoon.

Rechtspersonen kunnen alleen worden toegelaten door middel van een kapitaalverhoging die het maatschappelijk kapitaal ten minste brengt op het in artikel 214, § 1 vastgestelde bedrag.

Indien de aandelen overgaan op een natuurlijke persoon, door overlijden of onder levenden, zijn de bepalingen van de vorige paragraaf en van artikel 212bis op de verkrijger van toepassing.”

Art. 12

Artikel 255 van hetzelfde Wetboek, gewijzigd bij de wet van 2 augustus 2002, wordt aangevuld met een lid, luidende:

“In het in artikel 211bis bedoelde geval kan de vennootschap slechts worden bestuurd door een of meer natuurlijke personen.”.

Art.9

Dans l’article 224, alinéa 1er, du même Code, modifié par la loi du 14 décembre 2005, les mots “Une attestation justifiant ce dépôt est” sont remplacés par les mots “Sauf dans le cas visé à l’article 211bis, une attestation justifiant ce dépôt est”.

Art. 10

Dans l’article 229, alinéa 1er, 5° du même Code, les mots “le capital social était, lors de la constitution” sont remplacés par les mots “le capital social ou dans le cas visé à l’article 211bis, les fonds propres et les moyens subordonnés, étaient, lors de la constitution”.

Art. 11

Dans le même Code, l’article 249, dont le texte actuel formera le paragraphe 1er, est complété par un paragraphe 2, rédigé comme suit:

“§ 2. Dans le cas visé à l’article 211bis, les parts d’un associé ne peuvent être cédées à une personne morale, à peine de nullité de l’opération.

Des personnes morales ne peuvent être admises que par la voie d’une augmentation de capital qui porte le capital social au moins à hauteur du montant prévu à l’article 214, § 1er.

Si les parts sont transférées à une personne physique, suite à un décès ou entre vifs, les dispositions du paragraphe précédent et de l’article 212bis s’appliquent au cessionnaire.”

Art. 12

L’article 255 du même Code, modifié par la loi du 2 août 2002, est complété par un alinéa, rédigé comme suit:

“Dans le cas visé à l’article 211bis, cette gestion ne peut être assurée que par une ou plusieurs personnes physiques.”.

Art. 13

In hetzelfde Wetboek wordt een artikel 319bis ingevoegd, luidende:

“Art. 319bis. In het in artikel 211bis bedoelde geval is artikel 319 niet van toepassing, maar houdt de algemene vergadering een bedrag in van ten minste een vierde van de nettowinst voor de vorming van een reservefonds. Deze verplichting tot afneming geldt tot op het ogenblik dat het reservefonds het bedrag heeft bereikt van het verschil tussen het minimumkapitaal vereist bij artikel 214, § 1 en het geplaatst kapitaal.”.

De algemene vergadering kan beslissen, overeenkomstig de regels van de statutenwijziging, dat dit reservefonds wordt geïncorporeerd in het kapitaal.”.

Art. 14

Artikel 332 van hetzelfde Wetboek wordt aangevuld met een zesde lid, luidende:

“Dit artikel is niet van toepassing op de vennootschappen opgericht overeenkomstig artikel 211bis. Deze vrijstelling neemt een einde als zij het statuut van “starter” verliezen en ten laatste bij verstrijken van de termijn van vijf jaar bedoeld in artikel 214, § 2, tweede lid.”.

Art. 15

Artikel 333 van hetzelfde Wetboek, gewijzigd bij het koninklijk besluit van 20 juli 2000, wordt aangevuld met een tweede lid, luidende:

“Dit artikel is niet van toepassing op de vennootschappen opgericht overeenkomstig artikel 211bis. Deze vrijstelling neemt een einde als zij het statuut van “starter” verliezen en ten laatste bij verstrijken van de termijn van vijf jaar bedoeld in artikel 214, § 2, tweede lid.”.

Art. 13

Dans le même Code, il est inséré un article 319bis, rédigé comme suit:

“Art. 319bis. Dans le cas visé à l’article 211bis l’article 319 n’est pas d’application, mais l’assemblée générale fait annuellement, sur les bénéfices nets, un prélèvement d’un quart au moins, affecté à la formation d’un fonds de réserve. Cette obligation de prélèvement existe jusqu’à ce que le fonds de réserve ait atteint le montant de la différence entre le capital minimum requis par l’article 214, § 1er et le capital souscrit.

L’assemblée générale peut décider, conformément aux règles de la modification des statuts, que ce fonds de réserve soit incorporé dans le capital.”.

Art. 14

L’article 332 du même Code, est complété par un alinéa 6, rédigé comme suit:

“Le présent article ne s’applique pas aux sociétés constituées conformément à l’article 211bis. Cette exemption prend fin quand elles perdent le statut de “starter” et au plus tard à l’expiration du délai de cinq ans prévu à l’article 214, § 2, alinéa 2.”.

Art. 15

L’article 333 du même Code, modifié par l’arrêté royal du 20 juillet 2000, est complété par un alinéa 2, rédigé comme suit:

“Le présent article ne s’applique pas aux sociétés constituées conformément à l’article 211bis. Cette exemption prend fin quand elles perdent le statut de “starter” et au plus tard à l’expiration du délai de cinq ans prévu à l’article 214, § 2, alinéa 2.”.

Art. 16

Deze wet treedt in werking op een door de Koning te bepalen datum.

Gegeven te Brussel, 15 oktober 2009

ALBERT

VAN KONINGSWEGE:

De minister van Justitie,

Stefaan DE CLERCK

De minister van kmo's, Zelfstandigen, Landbouw en Wetenschapsbeleid,

Sabine LARUELLE

De minister voor Ondernemen en Vereenvoudigen,

Vincent VAN QUICKENBORNE

Art. 16

La présente loi entre en vigueur à une date à fixer par le Roi.

Donné à Bruxelles, le 15 octobre 2009

ALBERT

PAR LE ROI:

Le ministre de la Justice,

Stefaan DE CLERCK

La ministre des PME, des Indépendants, de l'Agriculture et de la Politique scientifique,

Sabine LARUELLE

Le ministre pour l'Économie et la Simplification administrative,

Vincent VAN QUICKENBORNE

BIJLAGE

ANNEXE

BASISTEKST

[...]

BOEK IV. — BEPALINGEN GEMEENSCHAPPELIJK AAN DE RECHTSPERSONEN GEREGELD IN DIT WETBOEK.

TITEL V. — OPRICHTING EN OPENBAARMAKINGSFORMALITEITEN

Art. 69. Het uittreksel uit de oprichtingsakte van vennootschappen, met uitzondering van de economische samenwerkingsverbanden, bevat:

1° de rechtsvorm van de vennootschap en haar naam; in het geval van een coöperatieve vennootschap, of zij met beperkte of onbeperkte aansprakelijkheid is; in het geval omschreven in boek X moeten deze vermeldingen worden gevuld door de woorden “met een sociaal oogmerk”;

2° de nauwkeurige aanduiding van de zetel van de vennootschap;

3° de duur van de vennootschap, tenzij zij voor onbepaalde tijd is aangegaan;

4° de nauwkeurige opgave van de identiteit van de hoofdelijk aansprakelijke vennoten, de oprichters en de vennoten die hun inbreng nog niet volledig hebben volgestort; in dit laatste geval bevat het uittreksel voor elk van deze vennoten het bedrag van de nog niet volgestorte inbrengen;

5° in voorkomend geval, het bedrag van het maatschappelijk kapitaal; het gestorte bedrag; het bedrag van het toegestane kapitaal; voor de commanditaire vennootschappen, de bij wijze van geldschiëting gestorte en te storten bedragen; voor de coöperatieve vennootschappen, het bedrag van het vaste gedeelte van het kapitaal;

6° de samenstelling van het maatschappelijk kapitaal of bij ontstentenis daarvan, het maatschappij vermogen, en in voorkomend geval, de conclusies van het verslag van de bedrijfsrevisor met betrekking tot de inbrengen in natura;

7° het begin en het einde van het boekjaar;

8° de bepalingen betreffende het aanleggen van reserves, de verdeling van de winst en de verdeling van het na vereffening overblijvende saldo;

BASISTEKST AANGEPAST AAN HET ONTWERP

[...]

BOEK IV. — BEPALINGEN GEMEENSCHAPPELIJK AAN DE RECHTSPERSONEN GEREGELD IN DIT WETBOEK.

TITEL V. — OPRICHTING EN OPENBAARMAKINGSFORMALITEITEN

Art. 69. Het uittreksel uit de oprichtingsakte van vennootschappen, met uitzondering van de economische samenwerkingsverbanden, bevat:

1° de rechtsvorm van de vennootschap en haar naam; in het geval van een coöperatieve vennootschap, of zij met beperkte of onbeperkte aansprakelijkheid is; in het geval omschreven in boek X moeten deze vermeldingen worden gevuld door de woorden “met een sociaal oogmerk”;

2° de nauwkeurige aanduiding van de zetel van de vennootschap;

3° de duur van de vennootschap, tenzij zij voor onbepaalde tijd is aangegaan;

4° de nauwkeurige opgave van de identiteit van de hoofdelijk aansprakelijke vennoten, de oprichters en de vennoten die hun inbreng nog niet volledig hebben volgestort; in dit laatste geval bevat het uittreksel voor elk van deze vennoten het bedrag van de nog niet volgestorte inbrengen;

5° in voorkomend geval, het bedrag van het maatschappelijk kapitaal; het gestorte bedrag; het bedrag van het toegestane kapitaal; voor de commanditaire vennootschappen, de bij wijze van geldschiëting gestorte en te storten bedragen; voor de coöperatieve vennootschappen, het bedrag van het vaste gedeelte van het kapitaal;

6° de samenstelling van het maatschappelijk kapitaal of bij ontstentenis daarvan, het maatschappij vermogen, en in voorkomend geval, de conclusies van het verslag van de bedrijfsrevisor met betrekking tot de inbrengen in natura;

7° het begin en het einde van het boekjaar;

8° de bepalingen betreffende het aanleggen van reserves, de verdeling van de winst en de verdeling van het na vereffening overblijvende saldo;

TEXTE DE BASE

[...]

LIVRE IV.— DISPOSITIONS COMMUNES AUX PERSONNES MORALES RÉGIES PAR LE PRÉSENT CODE.

TITRE V.— CONSTITUTION ET FORMALITÉS DE PUBLICITÉ

Art. 69. L'extrait de l'acte constitutif des sociétés, à l'exception des groupements d'intérêt économique, contient:

1° la forme de la société et sa dénomination sociale; dans le cas d'une société coopérative, si elle est à responsabilité limitée ou illimitée; dans le cas prévu au livre X, ces mentions doivent être suivies des mots "à finalité sociale";

2° la désignation précise du siège social;

3° la durée de la société lorsqu'elle n'est pas illimitée;

4° la désignation précise de l'identité des associés solidaires, des fondateurs et des associés qui n'ont pas encore libéré leur apport; dans ce dernier cas, l'extrait contient pour chaque associé le montant des valeurs à libérer;

5° le cas échéant, le montant du capital social; le montant de la partie libérée; le montant du capital autorisé; pour les sociétés en commandite, le montant des valeurs libérées ou à libérer en commandite et pour les sociétés coopératives, le montant de la part fixe du capital;

6° la manière dont le capital social ou, à défaut, le fonds social est formé ainsi que, le cas échéant, les conclusions du rapport du réviseur d'entreprises concernant les apports en nature;

7° le début et la fin de chaque exercice social;

8° les dispositions relatives à la constitution des réserves, à la répartition des bénéfices et du boni résultant de la liquidation de la société;

TEXTE DE BASE ADAPTÉ AU PROJET

[...]

LIVRE IV.— DISPOSITIONS COMMUNES AUX PERSONNES MORALES RÉGIES PAR LE PRÉSENT CODE.

TITRE V.— CONSTITUTION ET FORMALITÉS DE PUBLICITÉ

Art. 69. L'extrait de l'acte constitutif des sociétés, à l'exception des groupements d'intérêt économique, contient:

1° la forme de la société et sa dénomination sociale; dans le cas d'une société coopérative, si elle est à responsabilité limitée ou illimitée; dans le cas prévu au livre X, ces mentions doivent être suivies des mots "à finalité sociale";

2° la désignation précise du siège social;

3° la durée de la société lorsqu'elle n'est pas illimitée;

4° la désignation précise de l'identité des associés solidaires, des fondateurs et des associés qui n'ont pas encore libéré leur apport; dans ce dernier cas, l'extrait contient pour chaque associé le montant des valeurs à libérer;

5° le cas échéant, le montant du capital social; le montant de la partie libérée; le montant du capital autorisé; pour les sociétés en commandite, le montant des valeurs libérées ou à libérer en commandite et pour les sociétés coopératives, le montant de la part fixe du capital;

6° la manière dont le capital social ou, à défaut, le fonds social est formé ainsi que, le cas échéant, les conclusions du rapport du réviseur d'entreprises concernant les apports en nature;

7° le début et la fin de chaque exercice social;

8° les dispositions relatives à la constitution des réserves, à la répartition des bénéfices et du boni résultant de la liquidation de la société;

9° de aanwijzing van de personen die gemachtigd zijn de vennootschap te besturen en te verbinden, de omvang van hun bevoegdheid en de wijze waarop zij deze uitoefenen, hetzij alleen, hetzij gezamenlijk, hetzij als college (, en in geval van een SE (of van de SCE), de aanwijzing van de leden van de raad van toezicht, de omvang van hun bevoegdheid en de wijze waarop zij deze uitoefenen;

10° in voorkomend geval de aanwijzing van de commissarissen;

11° de nauwkeurige omschrijving van het doel van de vennootschap;

12° de plaats, de dag en het uur van de jaarvergadering van de vennoten, alsook de voorwaarden voor de toelating tot de vergadering en voor de uitoefening van het stemrecht.

13° de essentiële persoonsgegevens, de door dit Wetboek bepaalde gegevens alsmede de relevante bepalingen uit een onderhandse of authentieke volmacht;

14° de bevestiging door de instrumenterende notaris van de deponering van het gestorte kapitaal, overeenkomstig de bepalingen van dit Wetboek, met opgave van de instelling waarbij de deponering werd verricht.

Op de vennootschap onder firma en de gewone commanditaire vennootschap zijn de punten 11° tot 14° niet van toepassing.

Op de landbouwvennootschappen zijn de punten 8°, 10° en 12° tot 14° niet van toepassing.

Op de coöperatieve vennootschap met onbeperkte aansprakelijkheid zijn de punten 13° en 14° niet van toepassing.

9° de aanwijzing van de personen die gemachtigd zijn de vennootschap te besturen en te verbinden, de omvang van hun bevoegdheid en de wijze waarop zij deze uitoefenen, hetzij alleen, hetzij gezamenlijk, hetzij als college (, en in geval van een SE (of van de SCE), de aanwijzing van de leden van de raad van toezicht, de omvang van hun bevoegdheid en de wijze waarop zij deze uitoefenen;

10° in voorkomend geval de aanwijzing van de commissarissen;

11° de nauwkeurige omschrijving van het doel van de vennootschap;

12° de plaats, de dag en het uur van de jaarvergadering van de vennoten, alsook de voorwaarden voor de toelating tot de vergadering en voor de uitoefening van het stemrecht.

13° de essentiële persoonsgegevens, de door dit Wetboek bepaalde gegevens alsmede de relevante bepalingen uit een onderhandse of authentieke volmacht;

14° de bevestiging door de instrumenterende notaris van de deponering van het gestorte kapitaal, overeenkomstig de bepalingen van dit Wetboek, met opgave van de instelling waarbij de deponering werd verricht.

Op de vennootschap onder firma en de gewone commanditaire vennootschap zijn de punten 11° tot 14° niet van toepassing.

Op de landbouwvennootschappen zijn de punten 8°, 10° en 12° tot 14° niet van toepassing.

Op de coöperatieve vennootschap met onbeperkte aansprakelijkheid zijn de punten 13° en 14° niet van toepassing.

Op de gesloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid starter, zoals bedoeld in artikel 211bis, is punt 14° niet van toepassing.

9° la désignation des personnes autorisées à administrer et à engager la société, l'étendue de leurs pouvoirs et la manière de les exercer, soit en agissant seules, soit conjointement ou en collège, et dans le cas de la SE (ou de la SCE), la désignation des membres du conseil de surveillance, l'étendue de leurs pouvoirs et la manière de les exercer;

10° le cas échéant, la désignation des commissaires;

11° la désignation précise de l'objet social;

12° les lieu, jour et heure de l'assemblée générale ordinaire des associés ainsi que les conditions d'admission et d'exercice du droit de vote.

13° les données essentielles à caractère personnel, les données prévues par le présent Code ainsi que les dispositions pertinentes d'une procuration sous seing privé ou authentique;

14° l'attestation par le notaire instrumentant du dépôt du capital libéré, conformément aux dispositions du présent Code, avec mention du nom de l'institution auprès de laquelle le dépôt a été effectué.

Les points 11° à 14° ne sont pas applicables aux sociétés en nom collectif et en commandite simple.

Les points 8°, 10° et 12° à 14° ne sont pas applicables aux sociétés agricoles.

Les points 13° et 14° ne sont pas applicables aux sociétés coopératives à responsabilité illimitée.

9° la désignation des personnes autorisées à administrer et à engager la société, l'étendue de leurs pouvoirs et la manière de les exercer, soit en agissant seules, soit conjointement ou en collège, et dans le cas de la SE (ou de la SCE), la désignation des membres du conseil de surveillance, l'étendue de leurs pouvoirs et la manière de les exercer;

10° le cas échéant, la désignation des commissaires;

11° la désignation précise de l'objet social;

12° les lieu, jour et heure de l'assemblée générale ordinaire des associés ainsi que les conditions d'admission et d'exercice du droit de vote.

13° les données essentielles à caractère personnel, les données prévues par le présent Code ainsi que les dispositions pertinentes d'une procuration sous seing privé ou authentique;

14° l'attestation par le notaire instrumentant du dépôt du capital libéré, conformément aux dispositions du présent Code, avec mention du nom de l'institution auprès de laquelle le dépôt a été effectué.

Les points 11° à 14° ne sont pas applicables aux sociétés en nom collectif et en commandite simple.

Les points 8°, 10° et 12° à 14° ne sont pas applicables aux sociétés agricoles.

Les points 13° et 14° ne sont pas applicables aux sociétés coopératives à responsabilité illimitée.

Le point 14° n'est pas applicable à la société privée à responsabilité limitée starter, visée à l'article 211bis.

BOEK VI. — DE BESLOTEN VENNOOTSCHAP MET BEPERKTE AANSPRAKELIJKHEID.

TITEL I. — AARD EN KWALIFICATIE.

Art. 210. De vennoten van een besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid verbinden slechts hun inbreng, en hun rechten kunnen alleen worden overgedragen onder bepaalde voorwaarden.

De besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid kan geen publiek beroep op het spaarwezen doen.

Art. 211. De besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid kan door één persoon worden opgericht.

Art. 212. De natuurlijke persoon die enige vennoot is van een besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid wordt geacht hoofdelijk borg te staan voor de verbintenissen van iedere andere besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid die hij nadien alleen zou oprichten of waarvan hij nadien de enige vennoot zou worden, behalve wanneer de aandelen wegens overlijden aan hem overgaan.

Deze natuurlijke persoon zal niet langer geacht worden hoofdelijk borg te staan voor de verbintenissen van

BOEK VI. — DE BESLOTEN VENNOOTSCHAP MET BEPERKTE AANSPRAKELIJKHEID.

TITEL I. — AARD EN KWALIFICATIE.

Art. 210. De vennoten van een besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid verbinden slechts hun inbreng, en hun rechten kunnen alleen worden overgedragen onder bepaalde voorwaarden.

De besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid kan geen publiek beroep op het spaarwezen doen.

Art. 211. De besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid kan door één persoon worden opgericht.

Art. 211bis . De besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid starter kan enkel worden opgericht door één of meerdere natuurlijke personen voor zover geen van hen effecten bezit in een ander vennootschap met beperkte aansprakelijkheid die 5% of meer vertegenwoordigen van het totaal der stemrechten van dergelijke andere vennootschap met beperkte aansprakelijkheid.

Alle bepalingen van dit Wetboek die gelden voor de besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid zijn van toepassing, tenzij daarvan uitdrukkelijk wordt afgeweken.

Zolang het maatschappelijk kapitaal niet ten minste is gebracht op het in artikel 214, § 1 vastgestelde bedrag, moet aan iedere door artikel 78 van dit Wetboek geviseerde vermelding van de rechtsvorm het woord “starter” worden toegevoegd. Deze woorden moeten eveneens worden toegevoegd aan de vermelding van de rechtsvorm in de uittreksels, zoals die overeenkomstig de artikelen 68 en 69 bekendgemaakt moeten worden. De afkorting van de rechtsvorm luidt “S-bvba”.

Art. 212. De natuurlijke persoon die enige vennoot is van een besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid wordt geacht hoofdelijk borg te staan voor de verbintenissen van iedere andere besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid die hij nadien alleen zou oprichten of waarvan hij nadien de enige vennoot zou worden, behalve wanneer de aandelen wegens overlijden aan hem overgaan.

Deze natuurlijke persoon zal niet langer geacht worden hoofdelijk borg te staan voor de verbintenissen van

LIVRE VI. — LA SOCIÉTÉ PRIVÉE À RESPONSABILITÉ LIMITÉE.

TITRE I. — NATURE ET QUALIFICATION.

Art. 210. La société privée à responsabilité limitée est une société où les associés n'engagent que leur apport et où leurs droits ne sont transmissibles que sous certaines conditions.

Elle ne peut pas faire publiquement appel à l'épargne.

Art. 211. La société privée à responsabilité limitée peut être constituée par une personne.

Art. 212. La personne physique associé unique d'une société privée à responsabilité limitée est réputée caution solidaire des obligations de toute autre société privée à responsabilité limitée qu'elle constituerait ensuite seule ou dont elle deviendrait ensuite l'associé unique, sauf si les parts lui sont transmises pour cause de mort.

Cette personne physique ne sera plus réputée caution solidaire des obligations des sociétés visées à l'alinéa

LIVRE VI — LA SOCIÉTÉ PRIVÉE À RESPONSABILITÉ LIMITÉE

TITRE I. — NATURE ET QUALIFICATION.

Art. 210. La société privée à responsabilité limitée est une société où les associés n'engagent que leur apport et où leurs droits ne sont transmissibles que sous certaines conditions.

Elle ne peut pas faire publiquement appel à l'épargne.

Art. 211. La société privée à responsabilité limitée peut être constituée par une personne.

Art. 211bis. La société privée à responsabilité limitée starter peut uniquement être constituée par une ou plusieurs personnes physiques pour autant qu'aucune d'entre elles ne détienne de titres dans une autre société à responsabilité limitée qui représentent 5% ou plus du total des droits de vote de cette autre société à responsabilité limitée, et pour autant qu'elle n'occupe pas l'équivalent de cinq travailleurs temps plein.

Toutes les dispositions du présent Code qui s'appliquent à la société privée à responsabilité limitée sont applicables, sauf dérogation expresse.

Tant qu'elle n'a pas porté son capital social au moins à hauteur du montant prévu à l'article 214, § 1er, elle doit ajouter à toute mention de sa forme juridique visée par l'article 78 de ce Code le mot "starter". C'est ainsi complétée que la forme de la société doit être mentionnée dans les extraits publiés conformément aux articles 68 et 69. L'abréviation de la forme juridique est dite "SPRL-S".

Art. 212. La personne physique associé unique d'une société privée à responsabilité limitée est réputée caution solidaire des obligations de toute autre société privée à responsabilité limitée qu'elle constituerait ensuite seule ou dont elle deviendrait ensuite l'associé unique, sauf si les parts lui sont transmises pour cause de mort.

Cette personne physique ne sera plus réputée caution solidaire des obligations des sociétés visées à l'alinéa

de in het eerste lid bedoelde vennootschappen, zodra een nieuwe vennoot erin wordt opgenomen of zodra de ontbinding ervan wordt bekendgemaakt.

Art. 213. § 1. Indien een besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid eenhoofdig wordt, moet het gestorte bedrag van het kapitaal binnen één jaar ten minste 12 400 euro bereiken, tenzij binnen dezelfde termijn een nieuwe vennoot in de vennootschap wordt opgenomen of de vennootschap ontbonden wordt.

Gebeurt dit niet, dan wordt de enige vennoot geacht hoofdelijk borg te staan voor alle verbintenissen van de vennootschap die ontstaan zijn sinds het eenhoofdig worden van de vennootschap, en wel tot een nieuwe vennoot in de vennootschap wordt opgenomen, tot de ontbinding van de vennootschap wordt bekendgemaakt of tot het kapitaal werkelijk ten belope van 12 400 euro wordt gestort.

§ 2. Niettegenstaande enig hiermee strijdig beding, is de oprichter-rechtspersoon hoofdelijk aansprakelijk voor alle verbintenissen aangegaan, zolang de vennootschap als enige vennoot slechts de rechtspersoon telt die deze vennootschap alleen heeft opgericht.

Indien in de eenhoofdig geworden besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid de enige vennoot een rechtspersoon is, en indien binnen een jaar geen nieuwe vennoot in de vennootschap is opgenomen of deze niet is ontbonden, wordt de enige vennoot geacht hoofdelijk borg te staan voor alle verbintenissen van de vennootschap ontstaan na de vereniging van alle

de in het eerste lid bedoelde vennootschappen, zodra een nieuwe vennoot erin wordt opgenomen of zodra de ontbinding ervan wordt bekendgemaakt.

Art. 212bis . § 1. Iedere oprichter van een in artikel 211bis bedoelde vennootschap wordt geacht hoofdelijk borg te staan voor de verbintenissen van iedere andere besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid starter die hij nadien zou oprichten als oprichter.

Deze persoon zal niet langer geacht worden hoofdelijk borg te staan voor de verbintenissen van de in het eerste lid bedoelde vennootschappen, zodra de vennootschap verliest of afziet van haar hoedanigheid van starter of zodra de ontbinding ervan wordt bekendgemaakt.

§ 2. Onverminderd de vorige paragraaf, is iedere oprichter van een in artikel 211bis bedoelde vennootschap die effecten bezit in een andere vennootschap met beperkte aansprakelijkheid die 5% of meer vertegenwoordigen van het totaal der stemrechten van dergelijke andere vennootschap met beperkte aansprakelijkheid, hoofdelijk gehouden jegens de belanghebbenden.

Art. 213. § 1. Indien een besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid eenhoofdig wordt, moet het gestorte bedrag van het kapitaal binnen één jaar ten minste 12 400 euro bereiken, tenzij binnen dezelfde termijn een nieuwe vennoot in de vennootschap wordt opgenomen of de vennootschap ontbonden wordt.

Gebeurt dit niet, dan wordt de enige vennoot geacht hoofdelijk borg te staan voor alle verbintenissen van de vennootschap die ontstaan zijn sinds het eenhoofdig worden van de vennootschap, en wel tot een nieuwe vennoot in de vennootschap wordt opgenomen, tot de ontbinding van de vennootschap wordt bekendgemaakt of tot het kapitaal werkelijk ten belope van 12 400 euro wordt gestort.

§ 2. Niettegenstaande enig hiermee strijdig beding, is de oprichter-rechtspersoon hoofdelijk aansprakelijk voor alle verbintenissen aangegaan, zolang de vennootschap als enige vennoot slechts de rechtspersoon telt die deze vennootschap alleen heeft opgericht.

Indien in de eenhoofdig geworden besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid de enige vennoot een rechtspersoon is, en indien binnen een jaar geen nieuwe vennoot in de vennootschap is opgenomen of deze niet is ontbonden, wordt de enige vennoot geacht hoofdelijk borg te staan voor alle verbintenissen van de vennootschap ontstaan na de vereniging van alle

1er dès l'entrée d'un nouvel associé dans la société ou dès la publication de sa dissolution.

1er dès l'entrée d'un nouvel associé dans la société ou dès la publication de sa dissolution.

Art. 212bis . § 1er. Tout fondateur d'une société visée à l'article 211bis est réputé caution solidaire des obligations de toute autre société privée à responsabilité limitée starter qu'il constituerait par la suite comme fondateur.

Cette personne ne sera plus réputée caution solidaire des obligations des sociétés visées à l'alinéa 1er dès que la société perd ou renonce à son caractère "starter" ou dès la publication de sa dissolution.

§ 2. Sans préjudice du paragraphe précédent, tout fondateur d'une société visée à l'article 211bis qui détient des titres dans une autre société à responsabilité limitée qui représentent 5% ou plus du total des droits de vote de cette autre société à responsabilité limitée est tenu solidairement envers les intéressés.

Art. 213. § 1er. Lorsqu'une société privée à responsabilité limitée devient unipersonnelle, le montant libéré du capital doit, dans un délai d'un an, atteindre 12 400 euros au moins, sauf si, dans ce même délai, un nouvel associé entre dans la société ou celle-ci est dissoute.

A défaut, l'associé unique est réputé caution solidaire de toutes les obligations de la société nées depuis que la société est devenue unipersonnelle, et ce, jusqu'à l'entrée d'un nouvel associé dans la société, la publication de la dissolution de celle-ci ou la libération effective du capital à concurrence de 12 400 euros.

§ 2. Nonobstant toute stipulation contraire, le fondateur-personne morale est responsable solidairement de tous les engagements souscrits aussi longtemps que la société ne compte comme associé unique que la personne morale ayant constitué seule la société.

Lorsque dans la société privée à responsabilité limitée devenue unipersonnelle, l'associé unique est une personne morale et que, dans un délai d'un an, un nouvel associé n'est pas entré dans la société ou que celle-ci n'est pas dissoute, l'associé unique est réputé caution solidaire de toutes les obligations de la société nées après la réunion de toutes les parts entre ses mains

Art. 213. § 1er. Lorsqu'une société privée à responsabilité limitée devient unipersonnelle, le montant libéré du capital doit, dans un délai d'un an, atteindre 12 400 euros au moins, sauf si, dans ce même délai, un nouvel associé entre dans la société ou celle-ci est dissoute.

A défaut, l'associé unique est réputé caution solidaire de toutes les obligations de la société nées depuis que la société est devenue unipersonnelle, et ce, jusqu'à l'entrée d'un nouvel associé dans la société, la publication de la dissolution de celle-ci ou la libération effective du capital à concurrence de 12 400 euros.

§ 2. Nonobstant toute stipulation contraire, le fondateur-personne morale est responsable solidairement de tous les engagements souscrits aussi longtemps que la société ne compte comme associé unique que la personne morale ayant constitué seule la société.

Lorsque dans la société privée à responsabilité limitée devenue unipersonnelle, l'associé unique est une personne morale et que, dans un délai d'un an, un nouvel associé n'est pas entré dans la société ou que celle-ci n'est pas dissoute, l'associé unique est réputé caution solidaire de toutes les obligations de la société nées après la réunion de toutes les parts entre ses mains

aandelen in zijn hand, tot een nieuwe vennoot in de vennootschap wordt opgenomen of tot de bekendmaking van haar ontbinding.

TITEL II.—OPRICHTING.

HOOFDSTUK I.—BEDRAG VAN HET KAPITAAL.

Art. 214. Het maatschappelijk kapitaal moet ten minste 18 550 euro bedragen.

aandelen in zijn hand, tot een nieuwe vennoot in de vennootschap wordt opgenomen of tot de bekendmaking van haar ontbinding.

§ 3. Dit artikel is niet van toepassing op de vennootschappen opgericht overeenkomstig artikel 211bis. Deze vrijstelling neemt een einde als zij het statuut van “starter” verliezen en ten laatste bij verstrijken van de termijn van vijf jaar bedoeld in artikel 214, § 2, tweede lid.

TITEL II.—OPRICHTING.

HOOFDSTUK I.—BEDRAG VAN HET KAPITAAL.

Art. 214. § 1. Het maatschappelijk kapitaal moet ten minste 18 550 euro bedragen.

§ 2. In het in artikel 211bis bedoelde geval is het maatschappelijk kapitaal gelegen tussen 1 euro en het in artikel 214, § 1 vastgestelde bedrag.

Ten laatste vijf jaar na de oprichting of zodra de vennootschap een equivalent van vijf voltijdse werknemers te werk stelt, moet de vennootschap haar maatschappelijk kapitaal verhogen om het ten minste te brengen op het in de eerste paragraaf vastgestelde bedrag. Zodra het maatschappelijk kapitaal is verhoogd zoals hiervoor is beschreven, verliest de vennootschap het statuut van “starter” en zijn de bepalingen van artikel 223, eerste en tweede lid, van toepassing.

Na het verstrijken van een termijn van drie jaar na de oprichting zijn de vennoten hoofdelijk gehouden jegens de belanghebbenden voor het verschil tussen het minimumkapitaal vereist bij de eerste paragraaf en het bedrag van het geplaatst kapitaal.

Zolang de vennootschap het statuut van “starter” heeft, kan zij niet overgaan tot een kapitaalvermindering.

Art. 215. Vóór de oprichting van de vennootschap overhandigen de oprichters aan de optredende notaris een financieel plan waarin zij het bedrag van het maatschappelijk kapitaal van de op te richten vennootschap verantwoorden. Dit stuk wordt niet openbaar gemaakt met de akte, maar door de notaris bewaard.

Art. 215. Vóór de oprichting van de vennootschap overhandigen de oprichters aan de optredende notaris een financieel plan waarin zij het bedrag van het maatschappelijk kapitaal van de op te richten vennootschap verantwoorden. Dit stuk wordt niet openbaar gemaakt met de akte, maar door de notaris bewaard.

In het in artikel 211bis bedoeld geval is de oprichter verplicht om zich bij het opstellen van het financieel plan, waarvan de essentiële criteria door de Koning worden vastgesteld, te laten bijstaan door

jusqu'à l'entrée d'un nouvel associé dans la société ou la publication de sa dissolution.

TITRE II. — CONSTITUTION.

CHAPITRE I. — MONTANT DU CAPITAL.

Art. 214. Le capital social doit être de 18 550 euros au moins.

jusqu'à l'entrée d'un nouvel associé dans la société ou la publication de sa dissolution.

§ 3. Cet article ne s'applique pas aux sociétés constituées conformément à l'article 211bis. Cette exemption prend fin quand elles perdent le statut de "starter" et au plus tard à l'expiration du délai de cinq ans prévu à l'article 214, § 2, alinéa 2.

TITRE II. — CONSTITUTION.

CHAPITRE I. — MONTANT DU CAPITAL.

Art. 214. § 1er. Le capital social doit être de 18 550 euros au moins.

§ 2. § 2. Dans le cas visé à l'article 211bis, le capital social se situe entre 1 euro et le montant fixé à l'article 214, § 1er.

Au plus tard cinq ans après sa constitution ou dès que la société occupe l'équivalent de cinq travailleurs temps plein, la société doit procéder à une augmentation de son capital social pour le porter au moins à hauteur du montant prévu au paragraphe premier. Dès que le capital social a été porté à hauteur du montant tel que prévu ci-dessus, la société perd le statut de "starter" et les dispositions de l'article 223, alinéas 1er et 2 sont applicables.

Après expiration d'un délai de trois ans après la constitution, les associés sont tenus solidairement envers les intéressés de la différence éventuelle entre le capital minimum requis par le paragraphe premier et le montant du capital souscrit.

Aussi longtemps que la société a le statut de "starter", elle ne peut pas procéder à une réduction de capital.

Art. 215. Préalablement à la constitution de la société, les fondateurs remettent au notaire instrumentant un plan financier dans lequel ils justifient le montant du capital social de la société à constituer. Ce document n'est pas publié en même temps que l'acte, mais est conservé par le notaire.

Art. 215. Préalablement à la constitution de la société, les fondateurs remettent au notaire instrumentant un plan financier dans lequel ils justifient le montant du capital social de la société à constituer. Ce document n'est pas publié en même temps que l'acte, mais est conservé par le notaire.

Dans le cas visé à l'article 211bis, le fondateur est tenu, pour la rédaction du plan financier, dont les critères essentiels sont fixés par le Roi, de se faire assister par une institution ou organisation agréée

HOOFDSTUK II. — PLAATSING VAN HET KAPITAAL.

[...]

HOOFDSTUK III. — STORTING VAN HET KAPITAAL.

Art. 223. Vanaf de oprichting van de vennootschap moet het bedrag van het kapitaal gestort zijn ten belope van ten minste 6 200 euro.

Bovendien:

1° moet op ieder aandeel waarop in geld is ingeschreven ten minste één vijfde gestort zijn;

2° moeten de aandelen of gedeelten van aandelen die inbrengen in natura vertegenwoordigen volledig zijn volgestort.

In het in artikel 211 bedoelde geval wordt het in het eerste lid vastgestelde bedrag bepaald op 12 400 euro.

Art. 224. In geval van inbreng in geld, te storten bij het verlijden van de akte, wordt dat geld vóór de oprichting van de vennootschap bij storting of overschrijving gedeponeerd op een bijzondere rekening, geopend op naam van de vennootschap in oprichting bij De Post (Postcheque) of bij een in België gevestigde kredietinstelling die geen gemeentespaarkas is en waarop de wet van 22 maart 1993 op het statuut van en het toezicht op de kredietinstellingen van toepassing is. Een bewijs van die deponering wordt overhandigd aan de instrumenterende notaris.

De bijzondere rekening wordt uitsluitend ter beschikking gehouden van de op te richten vennootschap. Over die rekening kan alleen worden beschikt door personen die bevoegd zijn de vennootschap te verbinden, en pas nadat de optredende notaris aan de instelling bericht heeft gegeven van het verlijden van de akte.

Indien de vennootschap niet binnen drie maanden na de opening van de bijzondere rekening is opgericht, wordt het geld teruggegeven aan de depositanten die erom verzoeken.

[...]

een daartoe door de Koning erkende instelling of organisatie of door een erkende boekhouder, een externe accountant of een bedrijfsrevisor die wordt aangewezen door de oprichter

HOOFDSTUK II. — PLAATSING VAN HET KAPITAAL.

[...]

HOOFDSTUK III. — STORTING VAN HET KAPITAAL.

Art. 223. Vanaf de oprichting van de vennootschap moet het bedrag van het kapitaal gestort zijn ten belope van ten minste 6 200 euro.

Bovendien:

1° moet op ieder aandeel waarop in geld is ingeschreven ten minste één vijfde gestort zijn;

2° moeten de aandelen of gedeelten van aandelen die inbrengen in natura vertegenwoordigen volledig zijn volgestort.

In het in artikel 211 bedoelde geval wordt het in het eerste lid vastgestelde bedrag bepaald op 12 400 euro.

In het in artikel 211bis bedoelde geval wordt het in het eerste lid vastgestelde bedrag bepaald op 1 euro.

Art. 224. In geval van inbreng in geld, te storten bij het verlijden van de akte, wordt dat geld vóór de oprichting van de vennootschap bij storting of overschrijving gedeponeerd op een bijzondere rekening, geopend op naam van de vennootschap in oprichting bij De Post (Postcheque) of bij een in België gevestigde kredietinstelling die geen gemeentespaarkas is en waarop de wet van 22 maart 1993 op het statuut van en het toezicht op de kredietinstellingen van toepassing is. ***Behoudens in het in artikel 211bis bedoelde geval, wordt een bewijs van die deponering overhandigd aan de instrumenterende notaris.***

De bijzondere rekening wordt uitsluitend ter beschikking gehouden van de op te richten vennootschap. Over die rekening kan alleen worden beschikt door personen die bevoegd zijn de vennootschap te verbinden, en pas nadat de optredende notaris aan de instelling bericht heeft gegeven van het verlijden van de akte.

Indien de vennootschap niet binnen drie maanden na de opening van de bijzondere rekening is opgericht, wordt het geld teruggegeven aan de depositanten die erom verzoeken.

[...]

à cette fin par le Roi, un comptable agréé, un expert-comptable externe ou un réviseur d'entreprises désigné par le fondateur.

CHAPITRE II. — SOUSCRIPTION DU CAPITAL.

[...]

CHAPITRE III. — LIBÉRATION DU CAPITAL.

Art. 223. Dès la constitution de la société, le capital doit être libéré à concurrence de 6 200 euros au moins.

En outre:

1° chaque part souscrite en numéraire doit être libérée d'un cinquième au moins;

2° les parts sociales ou parties de parts sociales correspondant à des apports en nature doivent être entièrement libérées.

Dans le cas visé à l'article 211, le montant prévu à l'alinéa 1er est fixé à 12 400 euros.

Art. 224. En cas d'apports en numéraire à libérer lors de la passation de l'acte, les fonds sont, préalablement à la constitution de la société, déposés par versement ou virement à un compte spécial ouvert au nom de la société en formation auprès de La Poste (Postchèque) ou d'un établissement de crédit établi en Belgique, autre qu'une caisse d'épargne communale, régi par la loi du 22 mars 1993 relative au statut et au contrôle des établissements de crédit. Une attestation justifiant ce dépôt est remise au notaire instrumentant.

Le compte spécial doit être à la disposition exclusive de la société à constituer. Il ne peut en être disposé que par les personnes habilitées à engager la société et après que le notaire instrumentant eût informé l'organisme de la passation de l'acte.

Si la société n'est pas constituée dans les trois mois de l'ouverture du compte spécial, les fonds sont restitués à leur demande à ceux qui les ont déposés.

[...]

CHAPITRE II. — SOUSCRIPTION DU CAPITAL.

[...]

CHAPITRE III. — LIBÉRATION DU CAPITAL.

Art. 223. Dès la constitution de la société, le capital doit être libéré à concurrence de 6 200 euros au moins.

En outre:

1° chaque part souscrite en numéraire doit être libérée d'un cinquième au moins;

2° les parts sociales ou parties de parts sociales correspondant à des apports en nature doivent être entièrement libérées.

Dans le cas visé à l'article 211, le montant prévu à l'alinéa 1er est fixé à 12 400 euros.

Dans le cas visé à l'article 211bis, le montant prévu à l'alinéa 1er est fixé à 1 euro.

Art. 224. En cas d'apports en numéraire à libérer lors de la passation de l'acte, les fonds sont, préalablement à la constitution de la société, déposés par versement ou virement à un compte spécial ouvert au nom de la société en formation auprès de La Poste (Postchèque) ou d'un établissement de crédit établi en Belgique, autre qu'une caisse d'épargne communale, régi par la loi du 22 mars 1993 relative au statut et au contrôle des établissements de crédit. **Sauf dans le cas visé à l'article 211bis, une attestation justifiant ce dépôt est** remise au notaire instrumentant.

Le compte spécial doit être à la disposition exclusive de la société à constituer. Il ne peut en être disposé que par les personnes habilitées à engager la société et après que le notaire instrumentant eût informé l'organisme de la passation de l'acte.

Si la société n'est pas constituée dans les trois mois de l'ouverture du compte spécial, les fonds sont restitués à leur demande à ceux qui les ont déposés.

[...]

HOOFDSTUK VI. — AANSPRAKELIJKHEID.

Art. 229. Niettegenstaande elk hiermee strijdig beding, zijn de oprichters jegens de belanghebbenden hoofdelijk gehouden:

1° voor het volle gedeelte van het kapitaal waarvoor niet op geldige wijze zou zijn ingeschreven overeenkomstig artikel 216, alsmede voor het eventuele verschil tussen het minimumkapitaal vereist bij artikel 214 en het bedrag van de inschrijvingen; zij worden van rechtswege als inschrijvers ervan beschouwd;

2° tot werkelijke storting van het kapitaal en van de aandelen overeenkomstig artikel 223, alsmede van het gedeelte van het kapitaal waarvoor zij overeenkomstig de bepaling onder 1° als inschrijvers worden beschouwd;

3° tot volstorting van de aandelen waarop rechtstreeks of middels certificaten is ingeschreven in strijd met artikel 217;

4° tot vergoeding van de schade die het onmiddellijke gevolg is, hetzij van de nietigheid van de vennootschap uitgesproken op grond van artikel 227, hetzij van het ontbreken of de onjuistheid van de vermeldingen voorgeschreven bij artikel 226, hetzij van de kennelijke overwaardering van de inbrengen in natura, alsmede tot betaling van schadevergoeding bedoeld in artikel 65;

5° voor de verbintenissen van de vennootschap, naar een verhouding die de rechter vaststelt, in geval van faillissement uitgesproken binnen drie jaar na de oprichting, indien het maatschappelijk kapitaal bij de oprichting kennelijk ontoereikend was voor de normale uitoefening van de voorgenomen bedrijvigheid over ten minste twee jaar.

Het financieel plan, voorgeschreven krachtens artikel 215, wordt in dit geval door de notaris, op verzoek van de rechter-commissaris of van de procureur des Konings, aan de rechbank overgelegd.

[...]

HOOFDSTUK VI. — AANSPRAKELIJKHEID.

Art. 229. Niettegenstaande elk hiermee strijdig beding, zijn de oprichters jegens de belanghebbenden hoofdelijk gehouden:

1° voor het volle gedeelte van het kapitaal waarvoor niet op geldige wijze zou zijn ingeschreven overeenkomstig artikel 216, alsmede voor het eventuele verschil tussen het minimumkapitaal vereist bij artikel 214 en het bedrag van de inschrijvingen; zij worden van rechtswege als inschrijvers ervan beschouwd;

2° tot werkelijke storting van het kapitaal en van de aandelen overeenkomstig artikel 223, alsmede van het gedeelte van het kapitaal waarvoor zij overeenkomstig de bepaling onder 1° als inschrijvers worden beschouwd;

3° tot volstorting van de aandelen waarop rechtstreeks of middels certificaten is ingeschreven in strijd met artikel 217;

4° tot vergoeding van de schade die het onmiddellijke gevolg is, hetzij van de nietigheid van de vennootschap uitgesproken op grond van artikel 227, hetzij van het ontbreken of de onjuistheid van de vermeldingen voorgeschreven bij artikel 226, hetzij van de kennelijke overwaardering van de inbrengen in natura, alsmede tot betaling van schadevergoeding bedoeld in artikel 65;

5° voor de verbintenissen van de vennootschap, naar een verhouding die de rechter vaststelt, in geval van faillissement uitgesproken binnen drie jaar na de oprichting, indien **het maatschappelijk kapitaal of in het geval bepaald in artikel 211bis, het eigen vermogen en de ondergeschikte middelen, bij de oprichting kennelijk ontoereikend waren** voor de normale uitoefening van de voorgenomen bedrijvigheid over ten minste twee jaar.

Het financieel plan, voorgeschreven krachtens artikel 215, wordt in dit geval door de notaris, op verzoek van de rechter-commissaris of van de procureur des Konings, aan de rechbank overgelegd.

[...]

CHAPITRE VI. — RESPONSABILITÉS.

Art. 229. Les fondateurs sont tenus solidairement envers les intéressés, malgré toute stipulation contraire:

1° de toute la partie du capital qui ne serait pas valablement souscrite conformément à l'article 216, ainsi que de la différence éventuelle entre le capital minimum requis par l'article 214 et le montant des souscriptions; ils en sont de plein droit réputés souscripteurs;

2° de la libération effective du capital et des parts conformément à l'article 223, ainsi que de la partie du capital dont ils sont réputés souscripteurs en vertu du 1°;

3° de la libération des parts souscrites, directement ou au moyen de certificats, en violation de l'article 217;

4° de la réparation du préjudice qui est une suite immédiate soit de la nullité de la société prononcée par application de l'article 227, soit de l'absence ou de la fausseté des énonciations prescrites par l'article 226, soit de la surévaluation manifeste des apports en nature, ainsi que des dommages-intérêts prévus par l'article 65;

5° des engagements de la société dans une proportion fixée par le juge, en cas de faillite, prononcée dans les trois ans de la constitution si le capital social était, lors de la constitution, manifestement insuffisant pour assurer l'exercice normal de l'activité projetée pendant une période de deux ans au moins.

Le plan financier prescrit par l'article 215 est à cet effet transmis au tribunal par le notaire, à la demande du juge-commissaire ou du procureur du Roi.

[...]

CHAPITRE VI. — RESPONSABILITÉS.

Art. 229. Les fondateurs sont tenus solidairement envers les intéressés, malgré toute stipulation contraire:

1° de toute la partie du capital qui ne serait pas valablement souscrite conformément à l'article 216, ainsi que de la différence éventuelle entre le capital minimum requis par l'article 214 et le montant des souscriptions; ils en sont de plein droit réputés souscripteurs;

2° de la libération effective du capital et des parts conformément à l'article 223, ainsi que de la partie du capital dont ils sont réputés souscripteurs en vertu du 1°;

3° de la libération des parts souscrites, directement ou au moyen de certificats, en violation de l'article 217;

4° de la réparation du préjudice qui est une suite immédiate soit de la nullité de la société prononcée par application de l'article 227, soit de l'absence ou de la fausseté des énonciations prescrites par l'article 226, soit de la surévaluation manifeste des apports en nature, ainsi que des dommages-intérêts prévus par l'article 65;

5° des engagements de la société dans une proportion fixée par le juge, en cas de faillite, prononcée dans les trois ans de la constitution si **le capital social ou dans le cas visé à l'article 211bis, les fonds propres et les moyens subordonnés, étaient, lors de la constitution**, manifestement insuffisant pour assurer l'exercice normal de l'activité projetée pendant une période de deux ans au moins.

Le plan financier prescrit par l'article 215 est à cet effet transmis au tribunal par le notaire, à la demande du juge-commissaire ou du procureur du Roi.

[...]

TITEL III. — EFFECTEN EN HUN OVERDRACHT
EN OVERGANG.

[...]

HOOFDSTUK V. — OVERDRACHT EN OVERGANG
VAN EFFECTEN.

Afdeling I

Overdracht en overgang van aandelen: algemeen

Art. 249. Onverminderd strengere bepalingen in de statuten mogen de aandelen van een vennoot, op straffe van nietigheid, niet worden overgedragen onder de levenden en ook niet overgaan wegens overlijden dan met instemming van ten minste de helft van de vennoten die ten minste drie vierde van het kapitaal bezitten, na aftrek van de rechten waarvan de overdracht is voorgesteld.

Tenzij de statuten anders bepalen, is die instemming evenwel niet vereist wanneer de aandelen overgedragen worden of overgaan:

1° aan een vennoot;

2° aan de echtgenoot van de overdrager of van de erflater;

3° aan de bloedverwanten in de rechte opgaande of in de rechte nederdalende lijn;

4° aan andere door de statuten toegelaten personen.

De regelen inzake overdracht onder levenden zijn van toepassing bij de overdracht door of ten voordele van een rechtspersoon.

TITEL III. — EFFECTEN EN HUN OVERDRACHT EN
OVERGANG.

[...]

HOOFDSTUK V. — OVERDRACHT EN OVERGANG
VAN EFFECTEN.

Afdeling I

Overdracht en overgang van aandelen: algemeen

Art. 249. § 1. Onverminderd strengere bepalingen in de statuten mogen de aandelen van een vennoot, op straffe van nietigheid, niet worden overgedragen onder de levenden en ook niet overgaan wegens overlijden dan met instemming van ten minste de helft van de vennoten die ten minste drie vierde van het kapitaal bezitten, na aftrek van de rechten waarvan de overdracht is voorgesteld.

Tenzij de statuten anders bepalen, is die instemming evenwel niet vereist wanneer de aandelen overgedragen worden of overgaan:

1° aan een vennoot;

2° aan de echtgenoot van de overdrager of van de erflater;

3° aan de bloedverwanten in de rechte opgaande of in de rechte nederdalende lijn;

4° aan andere door de statuten toegelaten personen.

De regelen inzake overdracht onder levenden zijn van toepassing bij de overdracht door of ten voordele van een rechtspersoon.

§ 2. In het in artikel 211bis bedoelde geval mogen de aandelen van een vennoot, op straffe van nietigheid van de verrichting, niet worden overgedragen aan een rechtspersoon;

Rechtspersonen kunnen alleen worden toegelaten door middel van een kapitaalverhoging die het maatschappelijk kapitaal ten minste brengt op het in artikel 214, § 1 vastgestelde bedrag.

Indien de aandelen overgaan op een natuurlijke persoon, door overlijden of onder levenden, zijn de bepalingen van de vorige paragraaf en van artikel 212bis op de verkrijger van toepassing.

[...]

[...]

TITRE III. — DES TITRES ET DE LEUR TRANSFERT.

[...]

CHAPITRE V. — DES TRANSFERTS DE TITRES.

Section I*Du transfert en général*

Art. 249. Sauf dispositions plus restrictives des statuts, les parts d'un associé ne peuvent, à peine de nullité, être cédées entre vifs ou transmises pour cause de mort qu'avec l'agrément de la moitié au moins des associés, possédant les trois quarts au moins du capital, déduction faite des droits dont la cession est proposée.

Toutefois, sauf disposition contraire des statuts, cet agrément n'est pas requis lorsque les parts sont cédées ou transmises:

1° à un associé;

2° au conjoint du cédant ou du testateur;

3° à des ascendants ou descendants en ligne directe;

4° à d'autres personnes agréées dans les statuts.

Les règles applicables en cas de cession entre vifs s'appliquent en cas de cession par ou en faveur d'une personne morale.

[...]

TITRE III. — DES TITRES ET DE LEUR TRANSFERT.

[...]

CHAPITRE V. — DES TRANSFERTS DE TITRES.

Section I*Du transfert en général*

Art. 249. § 1. Sauf dispositions plus restrictives des statuts, les parts d'un associé ne peuvent, à peine de nullité, être cédées entre vifs ou transmises pour cause de mort qu'avec l'agrément de la moitié au moins des associés, possédant les trois quarts au moins du capital, déduction faite des droits dont la cession est proposée.

Toutefois, sauf disposition contraire des statuts, cet agrément n'est pas requis lorsque les parts sont cédées ou transmises:

1° à un associé;

2° au conjoint du cédant ou du testateur;

3° à des ascendants ou descendants en ligne directe;

4° à d'autres personnes agréées dans les statuts.

Les règles applicables en cas de cession entre vifs s'appliquent en cas de cession par ou en faveur d'une personne morale.

§ 2. Dans le cas visé à l'article 211bis, les parts d'un associé ne peuvent être cédées à une personne morale, à peine de nullité de l'opération;

Des personnes morales ne peuvent être admises que par la voie d'une augmentation de capital qui porte le capital social au moins à hauteur du montant prévu à l'article 214, § 1er.

Si les parts sont transférées à une personne physique, suite à un décès ou entre vifs, les dispositions du paragraphe précédent et de l'article 212bis s'appliquent au cessionnaire.

[...]

TITEL IV.—ORGANEN.

HOOFDSTUK I.—ORGANEN VAN BESTUUR EN VERTEGENWOORDIGING.

Afdeling I

Statuut van de zaakvoerders

Art. 255. De besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid wordt bestuurd door een of meer personen, al dan niet bezoldigd, al dan niet vennoten.

[...]

TITEL V.—KAPITAAL.

HOOFDSTUK III.—INSTANDHOUDING VAN HET MAATSCHAPPELIJK KAPITAAL.

Afdeling I

Winstverdeling

Onderafdeling

Vorming van een reservefonds

Art. 319. Jaarlijks houdt de algemene vergadering een bedrag in van ten minste een twintigste van de nettowinst voor de vorming van een reservefonds; de verplichting tot deze afneming houdt op wanneer het reservefonds een tiende van het maatschappelijk kapitaal heeft bereikt.

[...]

TITEL IV.—ORGANEN.

HOOFDSTUK I.—ORGANEN VAN BESTUUR EN VERTEGENWOORDIGING.

Afdeling I

Statuut van de zaakvoerders

Art. 255. De besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid wordt bestuurd door een of meer personen, al dan niet bezoldigd, al dan niet vennoten.

In het in artikel 211bis bedoelde geval kan de vennootschap slechts worden bestuurd door een of meer natuurlijke personen.

[...]

TITEL V.—KAPITAAL.

HOOFDSTUK III.—INSTANDHOUDING VAN HET MAATSCHAPPELIJK KAPITAAL.

Afdeling I

Winstverdeling

Onderafdeling I

Vorming van een reservefonds

Art. 319. Jaarlijks houdt de algemene vergadering een bedrag in van ten minste een twintigste van de nettowinst voor de vorming van een reservefonds; de verplichting tot deze afneming houdt op wanneer het reservefonds een tiende van het maatschappelijk kapitaal heeft bereikt.

Art. 319bis. In het in artikel 211bis bedoelde geval is artikel 319 niet van toepassing, maar houdt de algemene vergadering een bedrag in van ten minste een vierde van de nettowinst voor de vorming van een reservefonds. Deze verplichting tot afneming geldt tot op het ogenblik dat het reservefonds het bedrag heeft bereikt van het verschil tussen het minimumkapitaal vereist bij artikel 214, § 1 en het geplaatst kapitaal.

De algemene vergadering kan beslissen, overeenkomstig de regels van de statutenwijziging, dat dit reservefonds wordt geïncorporeerd in het kapitaal.

[...]

TITRE IV.—ORGANES.

CHAPITRE I.—ORGANES DE GESTION ET DE REPRÉSENTATION.

Section I*Statut des gérants*

Art. 255. Les sociétés privées à responsabilité limitée sont gérées par une ou plusieurs personnes, rémunérées ou non, associés ou non.

[...]

TITRE V.—DU CAPITAL.

CHAPITRE III.—MAINTIEN DU CAPITAL SOCIAL.

Section I*De la répartition bénéficiaire**Sous-section I**Constitution d'un fonds de réserve*

Art. 319. L'assemblée générale fait annuellement, sur les bénéfices nets, un prélèvement d'un vingtième au moins, affecté à la formation d'un fonds de réserve; ce prélèvement cesse d'être obligatoire lorsque le fonds de réserve a atteint le dixième du capital social.

[...]

TITRE IV.—ORGANES.

CHAPITRE I.—ORGANES DE GESTION ET DE REPRÉSENTATION.

Section I*Statut des gérants*

Art. 255. Les sociétés privées à responsabilité limitée sont gérées par une ou plusieurs personnes, rémunérées ou non, associés ou non.

Dans le cas visé à l'article 211bis, cette gestion ne peut être assurée que par une ou plusieurs personnes physiques.

[...]

TITRE V.—DU CAPITAL.

CHAPITRE III.—MAINTIEN DU CAPITAL SOCIAL.

Section I*De la répartition bénéficiaire**Sous-section I**Constitution d'un fonds de réserve*

Art. 319. L'assemblée générale fait annuellement, sur les bénéfices nets, un prélèvement d'un vingtième au moins, affecté à la formation d'un fonds de réserve; ce prélèvement cesse d'être obligatoire lorsque le fonds de réserve a atteint le dixième du capital social.

Art. 319bis. Dans le cas visé à l'article 211bis l'article 319 n'est pas d'application, mais l'assemblée générale fait annuellement, sur les bénéfices nets, un prélèvement d'un quart au moins, affecté à la formation d'un fonds de réserve. Cette obligation de prélèvement existe jusqu'à ce que le fonds de réserve ait atteint le montant de la différence entre le capital minimum requis par l'article 214, § 1er et le capital souscrit.

L'assemblée générale peut décider, conformément aux règles de la modification des statuts, que ce fonds de réserve soit incorporé dans le capital.

[...]

Afdeling III

Verlies van het maatschappelijk kapitaal

Art. 332. Wanneer ten gevolge van geleden verlies het netto-actief gedaald is tot minder dan de helft van het maatschappelijk kapitaal, moet de algemene vergadering, behoudens strengere bepalingen in de statuten, bijeenkomen binnen een termijn van ten hoogste twee maanden nadat het verlies is vastgesteld of krachtens wettelijke of statutaire bepalingen had moeten worden vastgesteld om, in voorkomend geval, volgens de regels die voor een statutenwijziging zijn gesteld, te beraadslagen en te besluiten over de ontbinding van de vennootschap en eventueel over andere in de agenda aangekondigde maatregelen.

Het bestuursorgaan verantwoordt zijn voorstellen in een bijzonder verslag dat vijftien dagen voor de algemene vergadering ter beschikking van de vennoten wordt gesteld op de zetel van de vennootschap. Indien het bestuursorgaan voorstelt de activiteit voort te zetten, geeft hij in het verslag een uiteenzetting van de maatregelen die hij overweegt te nemen tot herstel van de financiële toestand van de vennootschap. Dat verslag wordt in de agenda vermeld. Een afschrift ervan wordt verzonden overeenkomstig artikel 269.

Op dezelfde wijze wordt gehandeld wanneer het netto-actief ten gevolge van geleden verlies gedaald is tot minder dan een vierde van het maatschappelijk kapitaal, met dien verstande dat de ontbinding plaatsheeft wanneer zij wordt goedgekeurd door een vierde gedeelte van de ter vergadering uitgebrachte stemmen.

Is de algemene vergadering niet overeenkomstig dit artikel bijeengeroepen, dan wordt de door derden geleden schade, behoudens tegenbewijs, geacht uit het ontbreken van een bijeenroeping voort te vloeien.

Het ontbreken van het verslag bedoeld in dit artikel heeft de nietigheid van de beslissing van de algemene vergadering tot gevolg.

Afdeling III

Verlies van het maatschappelijk kapitaal

Art. 332. Wanneer ten gevolge van geleden verlies het netto-actief gedaald is tot minder dan de helft van het maatschappelijk kapitaal, moet de algemene vergadering, behoudens strengere bepalingen in de statuten, bijeenkomen binnen een termijn van ten hoogste twee maanden nadat het verlies is vastgesteld of krachtens wettelijke of statutaire bepalingen had moeten worden vastgesteld om, in voorkomend geval, volgens de regels die voor een statutenwijziging zijn gesteld, te beraadslagen en te besluiten over de ontbinding van de vennootschap en eventueel over andere in de agenda aangekondigde maatregelen.

Het bestuursorgaan verantwoordt zijn voorstellen in een bijzonder verslag dat vijftien dagen voor de algemene vergadering ter beschikking van de vennoten wordt gesteld op de zetel van de vennootschap. Indien het bestuursorgaan voorstelt de activiteit voort te zetten, geeft hij in het verslag een uiteenzetting van de maatregelen die hij overweegt te nemen tot herstel van de financiële toestand van de vennootschap. Dat verslag wordt in de agenda vermeld. Een afschrift ervan wordt verzonden overeenkomstig artikel 269.

Op dezelfde wijze wordt gehandeld wanneer het netto-actief ten gevolge van geleden verlies gedaald is tot minder dan een vierde van het maatschappelijk kapitaal, met dien verstande dat de ontbinding plaatsheeft wanneer zij wordt goedgekeurd door een vierde gedeelte van de ter vergadering uitgebrachte stemmen.

Is de algemene vergadering niet overeenkomstig dit artikel bijeengeroepen, dan wordt de door derden geleden schade, behoudens tegenbewijs, geacht uit het ontbreken van een bijeenroeping voort te vloeien.

Het ontbreken van het verslag bedoeld in dit artikel heeft de nietigheid van de beslissing van de algemene vergadering tot gevolg.

Dit artikel is niet van toepassing op de vennootschappen overeenkomstig artikel 211bis. Deze vrijstelling neemt een einde als zij het statuut van "starter" verliezen en ten laatste bij verstrijken van de termijn van vijf jaar bedoeld in artikel 214, § 2, tweede lid.

Section III

Des pertes sociales

Art. 332. Sauf dispositions plus rigoureuses des statuts, si, par suite de perte, l'actif net est réduit à un montant inférieur à la moitié du capital social, l'assemblée générale doit être réunie dans un délai n'excédant pas deux mois à dater du moment où la perte a été constatée ou aurait dû l'être en vertu des obligations légales ou statutaires, en vue de délibérer et de statuer, le cas échéant, dans les formes prescrites pour la modification des statuts, de la dissolution éventuelle de la société et éventuellement d'autres mesures annoncées dans l'ordre du jour.

L'organe de gestion justifie ses propositions dans un rapport spécial tenu à la disposition des associés au siège de la société quinze jours avant l'assemblée générale. Si l'organe de gestion propose la poursuite des activités, il expose dans son rapport les mesures qu'il compte adopter en vue de redresser la situation financière de la société. Ce rapport est annoncé dans l'ordre du jour. Une copie de ce rapport est transmise conformément à l'article 269.

Les mêmes règles sont observées si, par suite de perte, l'actif net est réduit à un montant inférieur au quart du capital social mais, en ce cas, la dissolution aura lieu si elle est approuvée par le quart des voix émises à l'assemblée.

Lorsque l'assemblée générale n'a pas été convoquée conformément au présent article, le dommage subi par les tiers est, sauf preuve contraire, présumé résulter de cette absence de convocation.

L'absence du rapport prévu par cet article entraîne la nullité de la décision de l'assemblée générale.

Section III

Des pertes sociales

Art. 332. Sauf dispositions plus rigoureuses des statuts, si, par suite de perte, l'actif net est réduit à un montant inférieur à la moitié du capital social, l'assemblée générale doit être réunie dans un délai n'excédant pas deux mois à dater du moment où la perte a été constatée ou aurait dû l'être en vertu des obligations légales ou statutaires, en vue de délibérer et de statuer, le cas échéant, dans les formes prescrites pour la modification des statuts, de la dissolution éventuelle de la société et éventuellement d'autres mesures annoncées dans l'ordre du jour.

L'organe de gestion justifie ses propositions dans un rapport spécial tenu à la disposition des associés au siège de la société quinze jours avant l'assemblée générale. Si l'organe de gestion propose la poursuite des activités, il expose dans son rapport les mesures qu'il compte adopter en vue de redresser la situation financière de la société. Ce rapport est annoncé dans l'ordre du jour. Une copie de ce rapport est transmise conformément à l'article 269.

Les mêmes règles sont observées si, par suite de perte, l'actif net est réduit à un montant inférieur au quart du capital social mais, en ce cas, la dissolution aura lieu si elle est approuvée par le quart des voix émises à l'assemblée.

Lorsque l'assemblée générale n'a pas été convoquée conformément au présent article, le dommage subi par les tiers est, sauf preuve contraire, présumé résulter de cette absence de convocation.

L'absence du rapport prévu par cet article entraîne la nullité de la décision de l'assemblée générale.

Le présent article ne s'applique pas aux sociétés constituées conformément à l'article 211bis. Cette exemption prend fin quand elles perdent le statut de "starter" et au plus tard à l'expiration du délai de cinq ans prévu à l'article 214, § 2, alinéa 2.

Art. 333. Wanneer het netto-actief gedaald is tot beneden het bedrag van 6 200 euro, kan iedere belanghebbende de ontbinding van de vennootschap voor de rechtbank vorderen. In voorkomend geval kan de rechtbank aan de vennootschap een termijn toestaan om haar toestand te regulariseren.

[...]

Art. 333. Wanneer het netto-actief gedaald is tot beneden het bedrag van 6 200 euro, kan iedere belanghebbende de ontbinding van de vennootschap voor de rechtbank vorderen. In voorkomend geval kan de rechtbank aan de vennootschap een termijn toestaan om haar toestand te regulariseren.

Dit artikel is niet van toepassing op de vennootschappen opgericht overeenkomstig artikel 211bis. Deze vrijstelling neemt een einde als zij het statuut van "starter" verliezen en ten laatste bij verstrijken van de termijn van vijf jaar bedoeld in artikel 214, § 2, tweede lid.

[...]

Art. 333. Lorsque l'actif net est réduit à un montant inférieur à 6 200 euros, tout intéressé peut demander au tribunal la dissolution de la société. Le tribunal peut, le cas échéant, accorder à la société un délai en vue de régulariser sa situation.

Art. 333. *Lorsque l'actif net est réduit à un montant inférieur à 6 200 euros, tout intéressé peut demander au tribunal la dissolution de la société. Le tribunal peut, le cas échéant, accorder à la société un délai en vue de régulariser sa situation.*

[...]

[...]

Le présent article ne s'applique pas aux sociétés constituées conformément à l'article 211bis. Cette exemption prend fin quand elles perdent le statut de "starter" et au plus tard à l'expiration du délai de cinq ans prévu à l'article 214, § 2, alinéa 2.